

TARTU ÜLIKOOL

Majandusteaduskond

Kevin Tõntson

PÕHJA- JA BALTIMAARIDE PANKADE JÄTKUSUUTLIKU TEGEVUSE SEOS
NENDE MAJANDUSLIKU EDUKUSEGA

Bakalaureusetöö

Juhendaja: kaasprofessor Kertu Lääts

Tartu 2024

Olen koostanud töö iseseisvalt. Kõik töö koostamisel kasutatud teiste autorite tööd, põhimõttelised seisukohad, kirjandusallikatest ja mujalt pärinevad andmed on viidatud.

Sisukord

Sissejuhatus.....	4
1. Pankade jätkusuutlikkuse dimensioonide ja majandusliku edukuse teoreetilised alused.....	5
1.1. Jätkusuutlikkuse kontseptsiooni areng ja dimensioonid.....	6
1.2. Pangandusettevõtete jätkusuutlikkus.....	10
1.3. Varasemad uuringud ettevõtete jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose vahel	12
2. Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutlikkuse ja majanduslike edukuse seosed aastatel 2018-2022	17
2.1. Metoodika ja valim.....	17
2.2. Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose analüüs.....	22
2.3. Analüüsi peamised tulemused ja järeldused.....	33
Kokkuvõte.....	37
Viidatud allikad.....	39
Lisad.....	44
Lisa A. Kodeerimistabel	44
Lisa B. Kodeerimistabeli alusel kogutud andmed	45
Lisa C. Valimisse kaasatud pangandusettevõtete jätkusuutlikkuse skoorid	61
Lisa D. Regressioonimudelite diagnostika	66
Summary.....	68

Sissejuhatus

Käesoleva bakalaureusetöö fookuseks on mõista, kuidas Põhja- ja Baltimaade, ehk Soome, Rootsi, Norra, Islandi, Taani, Eesti, Läti ja Leedu pangandusettevõtete jätkusuutlik tegevus seostub nende majandusliku edukusega. Jätkusuutlikkus panganduses on 21. sajandil muutunud globaalselt oluliseks teemaks. See on eriti teemakohane Põhja- ja Baltimaade pangandussektori jaoks, kus keskkondlikud, sotsiaalsed ja juhtimisalased (ESG) põhimõtted on saanud võtmetähtsusega komponentideks. Uurimisprobleem kerkib esile küsimusena, millisel määral on jätkusuutlikkuse integreerimine seotud Põhja- ja Baltimaade pangandusettevõtete majanduslikku edukusega. See on oluline, sest pangandussektor mängib olulist rolli majanduskasvus, finantsstabiilsuses ja ühiskondlikus heaolus (Weber, 2017).

Teema aktuaalsus tuleneb jätkusuutlikkuse üha kasvavast rollist finantssektoris. ÜRO Säästva Arengu Eesmärkide (SDG-de) raames on suurenenud surve finantsasutustele kaaluda oma tegevuse mõju keskkonnale ja ühiskonnale (United Nations, 2015). Põhja- ja Baltimaades, kus majandus areneb kiiresti ja on tihedalt seotud Euroopa Liidu regulatsioonide ja poliitikatega, on oluline nii pangandusettevõtete kui regulatiivsete kehade jaoks mõista, kuidas pangad saavad majanduslikku edukust tagades panustada jätkusuutlikkuse eesmärkide saavutamisse.

Jätkusuutliku panganduse ja majandusliku edukuse vahelise seose mõistmine on oluline ka investorite jaoks, kes üha enam hindavad ettevõtteid nende vastutustundlikkuse ja pikaajalise jätkusuutlikkuse alusel (Harjoto & Laksmana, 2018). Käesoleva töö lõikes vaadeldakse jätkusuutlikkuse dimensioone läbi ESG kolme dimensiooni, milleks on keskkondlik, sotsiaalne ning juhtimisalane dimensioon.

Töö eesmärk on välja selgitada, millisel määral jätkusuutlikkuse dimensioonid on seotud Põhja- ja Baltimaade pankade majandusliku edukusega. Töö eesmärk saavutatakse läbi järgnevate uurimisülesannete:

- A. Koostatakse ülevaade jätkusuutlikkuse kontseptsiooni arengust ja dimensioonidest ning jätkusuutlikkuse rollist pangandussektoris.
- B. Koostatakse ülevaade olemasolevast kirjandusest, milles on uuritud jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse vahelist seost.
- C. Analüüsitakse Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutlikkuse näitajaid ja finantssuhtarve ajaperioodil 2018-2022.
- D. Analüüsitakse saadud tulemusi ning selgitatakse millisel määral on seotud jätkusuutlikkuse dimensioonid ja majandusliku edukus.

Eesmärgini jõudmiseks on töö autor püstitanud järgmised uurimisküsimused:

- Milline on jätkusuutlike dimensioonide seos pankade majandusliku edukusega?
- Millisel määral seostuvad jätkusuutlikkuse dimensioonid panga majandusliku edukusega?
- Millisel määral seostuvad majandusliku edukuse näitajad pankade jätkusuutlikkuse dimensioonidega?

Töö on jaotatud kaheks peatükiks. Esimene peatükk keskendub jätkusuutlikkuse teoreetilistele käsitlustele, sealhulgas ESG põhimõtetele ja jätkusuutlikkuse kajastamisele majandusaruandluses, selle kasutusele pangandussektoris, ÜRO säästva arengu eesmärkidele, ühiväärtuse loomise kontseptsioonile ja sidusrühmade teooriale. Lisaks on ka välja toodud ülevaade varasemalt tehtud uuringutest pankade jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose teemal. Teine peatükk keskendub uuringu eesmärgi täitmisele, selgitatakse valimit ja uuringu läbiviimise meetodit, seejärel antakse põhjalik ülevaade uuringu tulemustest ja teemakohastest järeldustest.

Eesmärgi täitmiseks on bakalaureusetöö autor viinud läbi sisuanalüüsi Põhja- ja Baltimaade pankade majandusaasta ja jätkusuutlikkuse aruannete põhjal, mille alusel on kogutud jätkusuutlikkuse dimensioonide näitajad ja määratud jätkusuutlikkuse dimensioonide skoorid. Samuti on sisuanalüüsi käigus kogutud valimisse kuuluvate pangandusettevõtete uuritavad finantsnäitajad. Seejärel on autor viinud läbi regressioonianalüüsi ja mudelite diagnostika programmis RStudio, kasutades harilikku vähimruutude meetodit, VIF testi, Breusch-Pagan'i testi, Kolmogorov-Smirnov'i testi ning standardiseerimata jääkliikmete testi.

1. Pankade jätkusuutlikkuse dimensioonide ja majandusliku edukuse teoreetilised alused

Käesoleva bakalaureusetöö esimeses peatükis annab autor ülevaate pangandusettevõtete majandusliku edukuse ja jätkusuutlikkuse kontseptsioonidest. Seejärel selgitab autor järgnevates alapeatükkides jätkusuutlikkuse rolli pangandusettevõtetes ja annab ülevaate varasematest uuringutest, mis on tehtud jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose teemal.

1.1. Jätkusuutlikkuse kontseptsiooni areng ja dimensioonid

Jätkusuutlikkuse mõiste on tänapäevaks omandanud olulise tähtsuse ärimaailmas, eriti pangandussektoris. Kontseptsiooni alguseks võib pidada tööstusrevolutsiooni aega, kui inimtegevuse mõju keskkonnale hakkas märkimisväärselt suurenema (Grober, 2007). Jätkusuutlikkuse tänapäevane kontseptsioon tugineb ideele, et majanduslik tegevus peaks toimuma sellisel viisil, mis arvestab nii majanduslikke kui ka ökoloogilisi ja sotsiaalseid dimensioone ning tagab ressursside kestliku kasutuse praeguste ja tulevaste põlvkondade jaoks (WCED, 1987).

Üheks esimeseks jätkusuutlikkuse raamistikuks saab pidada kolmikmõõtmega (*TBL – triple bottom line*) mõistet, mida tutvustas John Elkington aastal 1994. Kolmikmõõtmega kontseptsioon paneb rõhku kolmele peamisele eesmärgile: kasum, planeet ja inimesed. Kolmikmõõde viitab sellele, et ettevõtte ei peaks olema keskendunud vaid finantstulemustele, vaid ka panusele sotsiaalsesse heaollu ja keskkonna säästmisesse (Elkington, 1997).

Paralleelselt kolmikmõõtmega on kujunenud äritegevuse üheks olulisimaks elemendiks vastutustundlik ettevõtlus, ehk CSR (*corporate social responsibility*). CSR erinevate tasemete defineerimiseks on loonud Archie B. Carroll ärieetika püramiidi, mille kohaselt ettevõtte peaks esmalt olema majanduslikult jätkusuutlik, teiseks järgima seadusandlust, seejärel käituma eetilisel ja viimaks käituma filantroopiliselt sellisel viisil, mis ületab seaduslikke kohustusi (Carroll, 1991).

Jätkusuutlikkust saab integreerida äritavadesse ka läbi ESG dimensioonide, ehk keskkondlike, sotsiaalsete ja juhtimisega seotud dimensioonide (Riim, 2023). Keskkondlik aspekt keskendub ettevõtte ökoloogilisele mõjule, hõlmates endas eesmärgid, mis on seotud kliima soojenemisega, ressursside vähenemisega ja reostusega. Näiteks investeringute tegemisel võetakse arvesse muuhulgas keskkondlike pingutusi, energiatarbimist ja keskkonnariskide juhtimist. (Clark et al., 2015) Sotsiaalne aspekt keskendub sellele, kuidas ettevõtte suhtuvad töötajatesse, koostööpartneritesse ja klientidesse. Sotsiaalse aspekti alla kuuluvad näiteks töötavate arendamine, töötajate ohutus ja tervis ning kaasatuspoliitika edendamine. (Servaes & Tamayo, 2013) Juhtimisega seotud dimensioon keskendub ettevõtte juhtivale personalile ja ärialasele eetikale ning juhtimisega seotud dimensiooni kvaliteetne juhtimine on olulised huvikonfliktide vältimiseks ja vastutustundliku tegevuse tagamiseks (Aguilera et al., 2007).

Käesoleva bakalaureusetöö raames kasutab autor jätkusuutlikkuse hindamisel peamiseks teoreetiliseks aluseks ESG dimensioone, millesse seonduvad kolmikmõõtmega

teooria ja CSR. ESG ja kolmikmõõtmte teooria on omavahel tihedalt seotud, sest mõlemad toovad esile keskkondlike ja sotsiaalsete probleemide olulisust ärimaailmas. Sellegipoolest on kolmikmõõtmte teooria laiem raamistik, mille eesmärgiks on edendada teadlikkust ettevõtete tegevuse laiemast mõjust, kaugemale investorite huvidest (Elkington, 1997). ESG dimensioonid keskenduvad rohkem investori ja teiste oluliste sidusrühmade vaatele, andes spetsiifilisi kriteeriume, mille kaudu jätkusuutlikkust edendada ja hinnata (Dickinson, 2023). CSR on samuti tihedalt seotud ESG dimensioonidega seetõttu, et mõlemad teooriad keskenduvad sotsiaalsetele, keskkondlikele ja eetilistele dimensioonidele, kuid CSR teooria peamine fookus on filantroopilised tegevused ja eetilised töötavad (Carroll, 1991). ESG dimensioonid aga pakuvad konkreetseid näitajaid, mida analüüsides on võimalik aimu saada ettevõtte riskidest ja võimalustest ning ESG dimensioonid on keskendunud rohkem mõõdetavatele mõjudele enda valdkonnas (BBVA, 2021).

Aina rohkem leidub olemasolevast kirjandusest tõendeid, et tugeva ESG-alase tegevusega kaasneb majanduslik edukus. Friede et al. (2015) on leidnud üle 2000 empiirilise uurimuse analüüsi tagajärjel, et ESG integreerimise ja majandusliku edukuse vahel on oluline positiivne seos, sealjuures negatiivsed seosed ei ole olematud, Euroopa Liidus on negatiivseid seoseid leitud valimi lõikes 8,9%, sealjuures keskkondliku dimensiooni osas on negatiivseid seoseid vähim, 4,3%. Samuti on leitud, et majanduslik edukus seostub iga ESG dimensiooniga iseseisvalt. Ettevõtted, kes on aktiivsed keskkondliku jätkusuutlikkuse teemadel, on seotud suurenenud kasumlikkuse ja turuväärtusega. (Flammer, 2015) Tugev seos on ka sotsiaalse jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse vahel, tulenevalt asjaolust, et ettevõtted, kes kuulusid USA 100 parima töökultuuriga ettevõtte nimekirja, olid seotud parema aktsiatoonitlikkuse ja majandusliku edukusega, mis viitab sotsiaalse jätkusuutlikkuse majanduslikule väärtusele (Edmans, 2011). Viimaks on juhtimisalaselt rohkem jätkusuutlikud ettevõtted edukamad turuväärtuselt ja majanduslikelt tulemustelt, mis viitab positiivsele seosele majandusliku edukuse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse vahel (Gompers et al., 2003).

Keskkondlik dimensioon sisaldab ettevõtte keskkondlikult jätkusuutlikke tegevusi, keskendudes ettevõtte tegevuse mõjule looduslikele ressurssidele ja keskkondliku kahju leevendamisele. Keskkondliku jätkusuutlikkuse raames tegeletakse ökoloogilise jalajälje, jäätmekäitluse ja ressursitõhususe haldamisega. (KPMG, 2022) Khan et al. (2015) on leidnud, et keskkondlikult säästlikud ettevõtted võivad saavutada paremaid finantstulemusi, mis viitab otsesele seosele jätkusuutlikkuse ja majandusliku edu vahel. Lisaks on Ambec ja Lanoie (2008) esile toonud, et keskkonnanalaste regulatsioonide järgimine viib tihti innovaatiliste tegevusteni, mis parandavad ettevõtte efektiivsust.

Sotsiaalne dimensioon hõlmab ettevõtte suhete juhtimist töötajate, tarnijate, klientide ja nende tegevuspiirkonda kuuluva kogukonnaga, mis omakorda nõuab fookust eetilistele töötavadele, sotsiaalsele kaasatusele ja mitmekesisusele ning kogukonna kaasamisele (KPMG, 2022). Edmans (2011) on leidnud, et ettevõtted, kelle sotsiaalne jätkusuutlikkus on heal tasemel, muuhulgas töötajate rahulolu aspektist, näitavad pikemas perspektiivis paremat pikaajalist majanduslikku edukust läbi aktsiate tootluse. Samuti on leidnud Luo ja Bhattacharya (2006), et heal tasemel sotsiaalne jätkusuutlikkus toob endaga kaasa klientide lojaalsuse ja tõstab ettevõtte turuväärtust.

Juhtimisalane dimensioon sisaldab ettevõtte sisemiste protsesside kvaliteedi ja õigluse tagamist, eetiliste äripõhimõtete järgimist ja läbipaistvust avalikkuse ja aktsionäride ees (KPMG, 2022). Juhtimisalase dimensiooni alla ei lähe vaid tegevused, mis tõstavad ettevõtte efektiivsust, vaid ka tegevused, mis tõstavad äritegevuse õiglust. Sellisel kujul juhtimise edendamisele lähenedes võivad ettevõtte kulud küll lühiajalises perspektiivis tõusta, kuid kuna eelmainitud lähenemise kaudu tekitatakse uusi äripõhimõtteid, mis ei jaota kasumeid ainult aktsionäridele, vaid kõigile jätkusuutlikkuse edendajatele, on tegevus pikas perspektiivis kasumlik ja loob lisaväärtust. (Monteiro et al., 2021)

Aastal 2015 võttis ÜRO vastu säästva arengu eesmärgid, mis esindavad ülemaailmset pingutust vaesuse lõpetamiseks, planeedi kaitsmiseks ja rahu tagamiseks aastaks 2030. Säästva arengu eesmäärke on kokku 17, mille kollektiivseks eesmärgiks on luua plaan parema ja jätkusuutlikuma tuleviku saavutamiseks kõigile. (United Nations, 2023) Säästva arengu eesmärgid hõlmavad ülemaailmseid väljakutseid, mis on seotud vaesuse, ebavõrdsuse, kliimamuutuse, keskkonnakahju, rahu ja õiglusega. Eesmärgid on omavahel integreeritud ja põimunud ning on toetatud ESG tegevuste poolt. (Bekaert et al., 2023) Eesti jälgib lisaks olemasolevale 17 globaalsele säästva arengu eesmärgile ka kultuuriga seonduvat eesmärki, millega edendatakse ja tugevdatakse kohalikku kultuuri (Riigikantselei, 2023). Töö autorile teadaolevalt Lätis ja Leedus täiendavaid säästva arengu eesmäärke pole.

Joonis 1. Säätva arengu eesmärgid.

Allikas: Riigikantslei, 2023

Säätva arengu eesmärgid on pangandussektori jaoks üha olulisemad, mida tõendab pankade üha detailsem raporteerimine nende eesmärkide täitmise kohta. Säätva arengu eesmärgid annavad pankadele raamistiku ühiskondlikult positiivse efektiga ja keskkonnasõbralikuks panuseks, täites samaaegselt ärialaseid eesmäärke.

Pankade jätkusuutlikku tegevust on oluline raporteerida, et seotud osapooled oleksid nendest tegevustest teadlikud. Üldiselt tehakse seda läbi sotsiaalmeedia, teiste mediaväljaannete, jätkusuutlikkuse aruannete ja majandusaasta aruannete kaudu, kuid pikalt on peetud üheks suurimaks probleemiks jätkusuutlikkuse raporteerimisel ühise standardi leidmist (Bedford Consulting, 2023).

Tänapäeval on enim kasutatud raamistik jätkusuutlikkuse raporteerimiseks GRI (*Global Reporting Initiative*) ning see on kasutusele võetud enam kui 100-s riigis. Üks GRI tugevusi on selle standardiseeritud lähenemine jätkusuutlikkusele, mis võimaldab kergesti võrrelda ettevõtete tulemusi ESG mõõdikute lõikes, mis on omakorda pankade jaoks oluline, sest see võimaldab neil kergesti raporteerida kõiki jätkusuutlikke tegevusi, mitte ainult keskkondlike eesmärkidega seotud tegevusi. (Seneca ESG, 2023)

GRI on olnud oluline ka ettevõtete, sealhulgas pankade väljakutse lahendamisel säätva arengu eesmärkide raporteerimise kontekstis. Viimastel aastatel on GRI täiustanud märkimisväärselt erinevaid tööriistu ja ressursse, mille abil ettevõtted saavad säätva arengu eesmäärke enda jätkusuutlikkuse raporteerimisse efektiivsemalt integreerida. Muuhulgas on saadaval informatsiooni selle kohta, kuidas GRI standardite raames ettevõtte avaldatud teave võimaldab täita säätva arengu eesmäärke ja kuidas seda teavet efektiivselt raporteerida. Selline

lähenemine võimaldab pankadel mõõta, jälgida ja kajastada enda jätkusuutlikke tegevusi nii keskkondlike, sotsiaalsete kui ka juhtimisalaste dimensioonide lõikes. (GRI, 2022)

1.2. Pangandusettevõtete jätkusuutlikkus

Pangandussektoris käsitletakse läbi jätkusuutlikkuse olulisi aspekte, mis ületavad traditsioonilisi finantstulemustele suunatud eesmärke, tähelepanu suunatakse ka keskkondlikele, sotsiaalsetele ja eetilistele eesmärkidele. Tänapäeva jätkusuutlik pank integreerib neid eesmärke enda igapäevastesse tegevustesse, toetades projekte ja ettevõtmisi, mis soodustavad positiivset sotsiaalset ja keskkondlikku mõju (Weber, 2014).

Jätkusuutlikkus Euroopa Liidu pangandussektoris on mitmekülgne teema, mis hõlmab endasse kõiki ESG dimensioone. Euroopa Liit tunnistab pankade olulist rolli ühiskonnas ja on aktiivselt näinud vaeva selle nimel, et pangandussektor toimiks jätkusuutlikult. Nimetatud vaevanägemine ühildub laiemas mastaabis ülemaailmsete algatustega, ennekõike ÜRO säästva arengu eesmärkide ja Pariisi kliimakokkuleppega. (Bruno & Lagasio, 2021)

Euroopa Liit on jätkusuutliku äritegevuse arendamiseks rakendanud mitmeid eeskirju ja juhiseid, millest olulisim on Euroopa Liidu taksonoomia, millega on kehtestatud klassifikatsioonisüsteem. Süsteemi eesmärgiks on määrata, kas majanduslik tegevus on keskkondlikult jätkusuutlik. Euroopa Liidu taksonoomia võimaldab pankadel tuvastada ja investeerida jätkusuutlikesse projektidesse. (European Commission, 2020) Samuti on oluline SFDR (*Sustainable Finance Disclosure Regulation*), mille eesmärk on avalikustada, kuidas finantsturu osalised, sealhulgas ka pangad, integreerivad ESG dimensioone enda investeerimisotsustesse (KPMG, 2021). Viimaks on oluline välja tuua NFRD (*Non-Financial Reporting Directive*), mille eesmärgiks on suurtelt ettevõtetelt (avalikult kaubeldavad ettevõtted, pangad või kindlustusettevõtted, millel on üle 500 töötaja) nõuda raporteid selle kohta, kuidas nad edendavad sotsiaalset ja keskkondlikku jätkusuutlikkust (European Parliament, 2021). Samuti on alates 2023. aastast kehtivusse tulnud uus raamistik CSRD (*Corporate Sustainability Reporting Directive*), mille eesmärk on asendada NFRD raamistikku ja keskenduda varasemalt laiemale perspektiivile (Apiday, 2023).

Pangad Euroopa Liidus arvestavad üha rohkem jätkusuutlikkusega enda riskihalduses. Arvestuse hulka kuulub näiteks keskkondlike ja sotsiaalsete mõjudega arvestamine nende laenamis- ja investeerimisalastes tegevustes läbi roheliste võlakirjade, millega kaudu pangad finantseerivad taastuvenergiaga seonduvaid ja muid keskkonnasäästlikke projekte (Zerbib, 2019). Pangad keskenduvad samuti sotsiaalsele jätkusuutlikkusele, mis hõlmab investeringuid kogukonda puudutavat arendust, õiglaste ja eetiliste töötavade kehtestamist ja finantsilise kaasatuse edendamist (Enterslice, 2023; UNCDF, 2023).

Põhjalike regulatsioonide kehtestamisest ja jätkusuutlikest tegevustest hoolimata ei ole olnud üleminek jätkusuutlikule pangandusele probleemideta, mille hulka kuuluvad muuhulgas vajadus integreerida standardiseeritud ESG aruandlust, jätkusuutlikkuse integreerimine ettevõtete põhitegevusse ja lühiajaliste majanduslike eesmärkide kooskõlastamine pikaajaliselt jätkusuutlike eesmärkidega (Novisto, 2023).

Jätkusuutlikkuse integreerimine, mida vaadeldakse tihtipeale läbi sidusrühmade teooria, ei muuda ainult pangandusega seotud äritavasid, vaid mõjutab ka oluliselt finantssuhtarvusi, mis on olulise tähtsusega panga finantstervise hindamisel. Freemani (1984) loodud sidusrühmade teooria rõhub sellele, et puhtalt kasumlikkuse maksimeerimise asemel on organisatsioonidel kohustus hallata suhteid kõikide sidusrühmadega, sealhulgas aktsionäridega, töötajatega, klientidega ja enda kogukonnaga, mis on kooskõlas omakorda jätkusuutlikkuse põhimõtetega, mis julgustavad lisaks majanduslikele kohustustele ka sotsiaalsete ja keskkondlike eesmärkide edendamist.

Jätkusuutlikud tavad pankades viivad parema riskijuhtimiseni. Pankadel, kes võtavad oma finantseerimisotsustes arvesse ka jätkusuutlikkusega seonduvaid näitajaid, on tavaliselt madalam viivislaenude tase ja paremini hallatud krediidiriski tase (Liu et al., 2023). Lisaks võib jätkusuutlike tegevuste integreerimine äritegevusse parandada panga efektiivsust. Investeeringud rohetehnoloogiasse ja jätkusuutlikesse äritavadesse toovad kaasa pikaajalise kulude kokkuhoiu ja meelitavad ligi keskkonnateadlikke kliente. Selle kaudu efektiivsuse suurenemine kajastub ka panga suurenenud puhaskasumis ning varade ja omakapitali puhasrentaabluses, mis on pankade puhul ühed olulisemad finantssuhtarvud. (Weber & Oni, 2015)

Lisaks mõjutavad jätkusuutlikud tegevused pankade ühisväärtuse loomist. Ühisväärtuse loomise kontseptsioon eeldab, et ettevõtetel on võime luua majanduslikku väärtust viisil, mis loob väärtust ka ühiskonnale. Ühisväärtuse loomise teooria hõlmab endast ettevõtte peamise eesmärgi uuesti defineerimist viisil, mil ettevõtte peamine eesmärk ei ole maksimeerida kasumit, vaid luua eelmainitud ühisväärtust, mis omakorda edendab ettevõtte konkurentsivõimet koos majanduslike ja sotsiaalsete tingimuste parandamisega ettevõtte tegevuspiirkonnas. (Porter & Kramer, 2011) Pankadel, mida peetakse sotsiaalselt kestlikuks, on tihti parem maine, mis vähendab ettevõtte kapitalipiiranguid ja võib tõsta ettevõtte turuväärtust ning parandab panga mainet sidusrühmade seas. Vähenenud kapitalipiirangud tähendavad ligipääsu uutele potentsiaalselt kasumlikele investeeringutele ja suurenenud aktsiahinnale ning parem maine tähendab suuremat kindlustunnet investorite seas. (Cheng et al., 2013)

Pangandussektoris on seega aina olulisemaks muutunud jätkusuutlikkus ning see hõlmab lisaks majanduslikule dimensioonile ka keskkondlikke, sotsiaalseid ja eetilisi dimensioone. Euroopa Liidus on aina suurenemas regulatiivne surve kõrgel tasemel jätkusuutlikkuseks läbi erinevate määruste ja ÜRO säästva arengu eesmärkide. Pangandussektori eripära jätkusuutlikkuse puhul kujuneb välja sektori kesksest rollist, mille kaudu ei rahastata ainult jätkusuutlikke projekte, vaid juhitakse ka eetiliste ja läbipaistvate äritavade edendamist, suunates seekaudu ärimaastiku käekäiku.

1.3.Varasemad uuringud ettevõtete jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose vahel

Pangandussektoris arvestatakse tavapäraselt majanduslikku edukust läbi kehtestatud asjakohaste finantssuhtarvude. Need suhtarvud on kriitilised investoritele, analüütikutele ja pankadele endile, et hinnata panga finantsilist tervist. Suhtarvud on olulised selleks, et hinnata panga tulemuslikkust, andes vajalikku ülevaadet panga kasumlikkusest, efektiivsusest ja likviidsusest. Pangandussektori kontekstis enimkasutatud finantssuhtarvud on varade puhasrentaablus (ROA), omakapitali puhasrentaablus (ROE), netointressimarginaal (NIM). (Bikker, 2010)

Varade ja omakapitali puhasrentaablus (ROA, ROE) viitavad vastavalt sellele, kui efektiivselt suudab ettevõtte enda varasid ja omakapitali kasutada netotulu teenimiseks (Fuhrmann, 2022). Casu et al. (2015) väidab, et omakapitali puhasrentaablus on pankade kasumlikkuse hindamisel üks olulisemaid finantssuhtarve ja pangad, mille ROA ja ROE on kõrgemad, on efektiivsemad ja kasumlikumad. Netointressimarginaal (NIM) annab ülevaate panga investeerimisotsustest ja intressimääradest, kajastades suhet teenitud netointressitulu ja intressi teenivate varade vahel. Kõrgem netointressimarginaal viitab paremale kasumlikkusele ja efektiivsemale intressi teenivate varade ja kohustiste juhtimisele. (Casu et al., 2015)

Väljaspool eelnevalt mainitud suhtarve, on lisaks ettevõtete jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse uurimiseks kasutatud erinevaid suhtarve, muuhulgas kapitali adekvaatsuse määra (CAR), viivislaenude määra (NPL), Tobini Q määra ning kulu-tulu suhet (CIR) (Gregory, 2020; Nizam et al., 2019; Sebayang, 2020).

Käesolevas bakalaureusetöös kasutatakse majandusliku edukuse kirjeldamiseks varade ja omakapitali puhasrentaabluse ja netointressimarginaali suhtarve, tulenevalt asjaolust, et töös uuritavate ettevõtete kohta puuduvad vajalikud andmed komplekssemate kombineeritud näitajate, nagu CAR, NPL ja Tobini Q arvutamiseks. Kuigi lihtsakoelisema

näitaja CIR arvutamiseks on olemas uuritavate ettevõtete kohta vajalikud näitajad, ei väljenda antud suhtarv piisaval määral sotsiaalseid, keskkondlikke ja majanduslikke aspekte, mis kaasnevad jätkusuutlikkuse integreerimisel, kulu-tulu suhte peamine eesmärk on väljendada kulude haldamise efektiivsust (Riegler, 2023). Lisaks on ka varasemate uuringute alusel leitud, et ROA, ROE ja NIM on panga edukuse arvestamiseks kõige efektiivsemad suhtarvud (Bikker, 2010).

Tabelis 1 on kujutatud erinevad uuringud jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose teemal, uuringute tulemus, meetodid ja uuritud näitajad. Läbiv meetod uuringute läbiviimiseks on regressioonanalüüs, peamisteks uuritud finantsnäitajateks on eelnevalt autori poolt välja toodud ja ka käesolevas töös kasutatavad finantssuhtarvud. Uuringuid on koostatud ainult pikema perioodi lõikes. Jätkusuutlikkuse uurimine pika perioodi vältel on oluline seetõttu, et jätkusuutlike poliitikate efekt avaldub üldiselt pikema ajaperioodi jooksul ning pikaajaline ajaperioodi uuringu koostamisel võimaldab jälgida erinevaid trende ja mustreid, mida lühikese perioodi jooksul ei ole võimalik tuvastada (Driscoll et al., 2012).

Tabel 1

Varasemalt tehtud uuringud ettevõtete jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seosest

Autorid	Valim	Uuringu tulemus	Uuritud finantsnäitajad	Metoodika	Ajaline määratlus	Uuritud jätkusuutlikkuse näitajad
Weber, 2017	Hiina pangad	Kahesuuna line	Varad, puhaskasum, ROA, ROE, NPL	Raportite, kodulehtede sisuanalüüs, regressioonanalüüs	2009-2013	Sotsiaalselt ja keskkondlikult jätkusuutlikud tooted, teenused, poliitikad
Menicucci ja Paolucci, 2022	Itaalia pangad	Kahesuuna line	ROE, ROA, Tobini Q, SR (<i>stock market return</i>)	Raportite ja aruannete sisuanalüüs, regressioonanalüüs	2016-2020	ESG dimensioonid ühise skoorina ja eraldi dimensioonidena
Zyadat, 2016	Jordan Islamic Bank, Arab Islamic Bank	Positiivne	ROA, ROE, EPS (<i>earnings</i>)	Raportite ja majandusaruannete sisuanalüüs,	2008-2014	Majanduslikult, keskkondlikult ja sotsiaalselt

			<i>per share)</i>	regressioona nalüüs		jätksuutlik ud näitajad
Jan et al., 2019	Malaisia islami- pangad	Positiivne	ROAA (<i>return on average assets</i>), ROAE (<i>return on average equity</i>), Tobini Q	Sisuanalüüs, regressioon- analüüs, peakompon- entide analüüs	2009- 2017	Majanduslik ult, keskkondlik ult ja sotsiaalselt jätksuutlik ud näitajad
Brogi ja Lagasio, 2018	USA börsiettevõ- tted	Positiivne	ROA, logaritmi- tud kujul varad	Kaalatud sisuanalüüsi kaudu ESG indeksi koostamine, regressioon- analüüs	2000- 2016	ESG näitajad, MSCI ESG KLD STATS baasil
Velte, 2017	Saksamaa börsiettevõ- tted	Positiivne	ROA, Tobini Q	Korrelatsioo- n- ja regressioon- analüüs	2010- 2014	ESG näitajad, Thomson Reuters Datastream andmete baasil
Agnese et al., 2024	Euroopa pangad	Negatiivne	ROA, ROE, NIM	Regressioon- analüüs	2015- 2022	ESG poleemika
Friede et al., 2015	Üle 2000 empiirilise uuringu	Positiivne	CFP (<i>corporat- e financial performa- nce</i>)	Tulemuste jaotuste, korrelatsioon- iefektide arvutamine	1982- 2015	ESG näitajad üle 2000 empiirilise uuringu andmetel

Allikas: (Agnese et al., 2024; Brogi & Lagasio, 2019; Friede et al., 2015; Jan et al., 2019; Menicucci & Paolucci, 2022; Zyadat, 2016; Velte, 2017; Weber, 2017), autori koostatud

Hiina pangandusettevõtete puhul on leitud, et jätkusuutlik tegevus seostub majandusliku edukusega positiivselt ning majanduslik edukus seostub positiivselt jätkusuutliku tegevusega. Uuring viidi läbi Hiina pangandusettevõtete seas aastatel 2009-

2013, mille käigus analüüsiti pangandusettevõtete poolt kajastatud raporteid ja kodulehti, eesmärgiga kategoriseerida CSR aspekte ning analüüsida läbi regressioonanalüüsi ja Grangeri kausaalsuse jätkusuutlikkuse seost majandusliku edukusega. Majanduslikku edukust uuriti läbi varade kogusumma, puhaskasumi, ROE, ROA ja NPL-i. Uuringu raames uuriti vaid sotsiaalset ja keskkondlikku jätkusuutlikkust. (Weber, 2017)

Menicucci ja Paolucci (2022) on uurinud 105 Itaalia pangandusettevõtte jätkusuutliku tegevuse seost majandusliku edukusega aastatel 2016-2020 läbi jätkusuutlikkuse ja ka ESG dimensioonide. Uuringu käigus koguti ESG-alaseid ja finantsandmeid Refinitiv andmebaasi kaudu. Analüüsiks kasutati regressioonanalüüsi, uuritavad finantsnäitajad olid ROA, ROE, Tobini Q ja tootlikkus aktsiaturul ehk SR (*stock market return*), mille tulemusena leiti, et keskkondlikul ja juhtimisel dimensioonil on statistiliselt oluline positiivne seos majandusliku edukusega ning sotsiaalsel dimensioonil on statistiliselt oluline negatiivne seos majandusliku edukusega. (Menicucci & Paolucci, 2022)

Zyadat (2016) on uurinud Jordan Islamic Banki ja Arab Islamic Banki jätkusuutliku tegevuse seost majandusliku edukusega perioodil 2008-2014, läbi ROA, ROE ja EPS (*earnings per share*) ehk kasumi aktsia kohta. Uuringu käigus analüüsiti ettevõtete jätkusuutlikkuse raporteid ja majandusaasta aruandeid, et luua ülevaade ettevõtete jätkusuutlikest tegevustest, mille alla kuulusid nii majanduslikult, keskkondlikult kui ka sotsiaalselt jätkusuutlikud tegevused. Läbi regressioonanalüüsi tuvastati, et eksisteerib statistiliselt oluline positiivne seos jätkusuutlikkuse ja ROA ja EPS vahel, ROE puhul ei olnud seos statistiliselt oluline. (Zyadat, 2016)

Malaisias tegutseva 16 islamipanga jätkusuutliku tegevuse ja majandusliku edukuse seost on uuritud ajaperioodil 2009-2017 läbi ROAA, ROAE ja Tobini Q. Lisaks moodustati läbi peakomponentide analüüsi Islami finantsindeks, mille eesmärk on peegeldada ühise näitajana juhatuse, aktsionäride ja turu sooritust. Uuringu käigus viidi läbi kaalutud sisuanalüüs, et luua ettevõtetele ESG skoor ning viidi läbi regressioonanalüüs, mille tulemusena leiti, et jätkusuutlikel tegevustel on Malaisia islamipankade majanduslikule edukusega statistiliselt oluline ja positiivne seos. (Jan et al., 2019)

Jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seost on uuritud ka laiemas perspektiivis, läbi USA börsiettevõtete ajavahemikul 2000-2016, läbi ROA ja logaritmitud varade summa. Uuringu käigus kaaluti ettevõtete jätkusuutlikku tegevust ja moodustati seekaudu ESG indeks, mida kasutati regressioonanalüüsi läbiviimiseks. Uuringu käigus uuriti ESG dimensioonide seost eraldi varade puhaskasutusega, mille tulemusena leiti, et

jätkusuutlikkuse seos majanduslikule edukusega on eriti tugev pangandusettevõtete puhul ning positiivne ja statistiliselt oluline terve valimi lõikes. (Brogi & Lagasio, 2019)

ESG-alaste tegevuste ja majandusliku edukuse vaheline seose uurimiseks Saksamaa börsiettevõtete seas on tehtud empiiriline uuring ajavahemikus 2010-2014 läbi Thomson Reuters Datastream andmebaasis leiduvate ESG andmete ning ROA ja Tobini Q. Uuringus on vaatluse alla võetud iga ESG dimensiooni seos majandusliku edukusega eraldi ja kõigi ESG dimensioonide seos tervikliku näitajana. Koostatud regressioonanalüüsi tulemusena on leitud, et kõigi ESG dimensioonide vahel leidub positiivne seos, sealjuures suurim seos on juhtimisalastel näitajatel, kuid statistiliselt oluline seos leidub vaid ESG dimensioonide ja varade puhasrentaabluse vahel, Tobini Q-ga puudub statistiliselt oluline seos. (Velte, 2017)

Uuritud on ka Euroopa pankade ESG-alase poleemika ja majandusliku edukuse seost perioodil 2015-2022 läbi varade ja omakapitali puhasrentaabluse ning netointressimarginaali. Uuringu käigus kasutati LSEG ESG reitingute süsteemi ning uuringu tulemusena leiti, et ESG-alane poleemika seostub negatiivselt ettevõtte majandusliku edukusega, ehk madalam poleemika tase on negatiivselt seotud majandusliku edukusega, mis autorite silmis viitab potentsiaalsele kompromissile kõrgete ESG-alaste standardite ja kõrgemate finantstulemuste vahel. (Agnese et al., 2024)

Viimaks on Friede et al. (2015) koostanud enam kui 2000 empiirilise uuringust ülevaate, mille käigus on uuritud ESG-alaste tegevuste ja ettevõtete majandusliku edukuse vahelist seost. Valimisse kuulub empiirilisi uuringuid ajavahemikul 1982-2015. Ülevaatus tulemusena selgub, et ligi 90% uuringute tulemustest on positiivsed või neutraalsed, sealjuures enamus tulemustest näitavad, et jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse vahel eksisteerib positiivne seos. (Friede et al., 2015)

Uuringud erinevates riikides ja pangandusettevõtetes on näidanud, et jätkusuutlikkusel on tihti positiivne seos majandusliku edukusega, seda nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool. On ka leitud negatiivseid seoseid ning tulemuse analüüsimisena on jõutud järeldusele, et jätkusuutlikku dimensiooni investeerimise lühiajalised kulud ei ole jõudnud majanduslikku edukust mõjutada uuritud ajaperioodi vältel ning ettevõtted võivad olla ka sunnitud tegema kompromisse majandusliku edukuse ja kõrgema ESG-alase tulemuslikkuse vahel. Järgmises peatükis antakse ülevaade bakalaureusetöös kasutatavast metoodikast ja valimist. Seejärel koostatakse kvantitatiivne analüüs Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutliku tegevuse ja majandusliku edukuse seosest.

2. Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutlikkuse ja majanduslike edukuse seosed aastatel 2018-2022

2.1. Metoodika ja valim

Bakalaureusetöö empiirilises osas uurib töö autor Põhja- ja Baltimaade pangandusettevõtete jätkusuutliku tegevuse ja majandusliku edukuse vahelist seost aastatel 2018-2022, eesmärgiga leida, millised jätkusuutlikud tegevused seostuvad Põhja- ja Baltimaade pangandusettevõtete majanduslikku edukusega läbi valitud suhtarvude ja millisel määral nad seda teevad.

Järgnevalt on välja toodud bakalaureusetöö empiirilise osa etapid:

1. Kogutakse andmed jätkusuutlikkuse dimensioonide näitajate ja finantssuhtarvude kohta;
2. Kogutud jätkusuutlikkuse dimensioonide näitajate alusel moodustatakse dimensioonide skoorid;
3. Viiakse läbi regressioonanalüüs ja hinnatakse analüüsi tulemusi;
4. Tehakse tulemustele põhinevad tõlgendused ja järeldused.

Uuringu valimisse on kaasatud Põhja- ja Baltimaade pangandusettevõtted, kes on aastatel 2018-2022 avalikustanud majandusaasta ja jätkusuutlikkuse aruannetes informatsiooni jätkusuutliku tegevuse kohta. Nendeks ettevõteteks on Aktia Bank Abp, Arion banki hf, Avanza Bank Holding AB, Bank of Åland Plc, Bigbank AS, Citadele banka AS, Danske Bank A/S, DNB Bank ASA, Evli Plc, Ikano Bank AB, Íslandsbanki hf, Jyske Bank A/S, Landsbankinn hf, LHV Pank AS, Luminor Pank AS, Nordea Bank Abp, Nordnet AB, Nordax Bank (endine Bank Norwegian), Nykredit Bank A/S, OP Financial Group, Resurs Holding AB, Rietumu banka AS, Šiaulių bankas AB, Skandinaviska Enskilda Banken AB, SpareBank 1 SR Bank ASA, Storebrand ASA, Svenska Handelsbanken AB, Swedbank AB ja Sydbank A/S. Seega on valimisse kaasatud 29 pangandusettevõtet, mille jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse andmeid uuritakse viie aasta lõikes.

Pankade avalikustatud majandusaasta ja jätkusuutlikkuse aruannete baasil moodustatakse eraldi keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse skoorid, milles mõõdetakse vastavate dimensioonide jätkusuutlikkust GRI kajastusstandardi alusel. Lisaks kogutakse andmeid ettevõtete finantsnäitajate kohta, et arvutada välja vajalikud finantssuhtarvud. Seejärel võrreldakse moodustatud jätkusuutlikkuse skoorid finantssuhtarvudega ning analüüsitakse potentsiaalseid seoseid.

Jätkusuutlikkuse dimensioonide näitajate ja finantssuhtarvude kogumiseks kasutatakse sisuanalüüsi. Varasemalt on uuringutes kasutatud jätkusuutlikkuse hindamisel

erinevatel jätkusuutlikkuse indeksitel või küsitlustel põhinevaid meetodeid, samuti on ka lisatud puuduvat informatsiooni või moodustatud jätkusuutlikkuse hinnanguid sisuanalüüsi põhjal (Brogi & Lagasio, 2019; Zyadat, 2016). Sisuanalüüsi abil hinnatakse ettevõtete majanduslikku, sotsiaalset ja juhtimisalast jätkusuutlikkust aastatel 2018-2022. Uuringut tehakse viie aasta lõikes eesmärgiga koostada piisava mahuga valim kvantitatiivse uuringu läbiviimiseks ja esile tuua potentsiaalseid trende, mis on seotud pikaajalise jätkusuutliku strateegiaga ning seetõttu ei pruugi ühe majandusaasta lõikes neid tulemusi kajastuda (Driscoll et al., 2012). Samuti võimaldab mitme aasta lõikes uuringu koostamine eristada jätkusuutliku tegevuse seost majanduse tsüklilisusest ja erinevatest makromajanduslikest sündmustest, nagu on ka teinud Jan et al. (2019) ja Menicucci ja Paolucci (2022).

Majandusliku, sotsiaalse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse näitajate valikul võeti aluseks GRI ehk *Global Reporting Initiative*. Autor testis GRI-s esile toodud jätkusuutlikkuse näitajaid kümne majandusaasta ja jätkusuutlikkuse aruande peal, mille tulemusena valiti välja 21 jätkusuutlikkuse näitajat, arvates protsessi käigus välja näitajaid, mille kohta infot ei leidunud või mis olid teiste näitajatega temaatiliselt sarnased. Testimise tulemusena kujunes välja kodeerimisjuhend, mille alusel leiti uurimisküsimustele vastamiseks vajalikud andmed. Jätkusuutlikkuse näitajad jaotati vastavalt ESG dimensioonidele kolme kategooriasse (vt. Tabel 2). Kui näitajat on jätkusuutlikkuse või majandusaasta aruandes kajastatud, määratakse selle väärtuseks 1 ja kui näitajat ei ole kajastatud, määratakse selle väärtuseks 0 (vt. Lisa A). Saadud näitajate summa jagatakse kategoorias olevate näitajate koguarvuga, mille tulemuseks on kajastatud jätkusuutlikkuse dimensiooni skoor. Sellist meetodit on ka uuringus kasutanud Weber (2017), uurides Hiina pankade jätkusuutlikkuse ja finantsedukuse seost.

Finantsandmete kogumisel esines aruannetes erinevaid valuutasid lisaks eurole, millest tulenevalt on autor kogunud kasutatud valuutade kursid majandusaasta lõpu seisuga ja summad ümber konverteerinud eurodeks. Lisaks eurole aruandluses kasutatud kurssideks on Taani kroon, Rootsi kroon, Norra kroon ja Islandi kroon.

Tabel 2

Uuringus kasutatavad keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse dimensioonide näitajad

Keskkondlikud näitajad	Sotsiaalsed näitajad	Juhtimisalased näitajad
Tarbitud energia kogus	Tööjõu voolavus	Juhtimisalane läbipaistvus
Taastuenergia kasutuse osakaal	Sooline palgalõhe	Sidusrühmade valimise protsess ja kaasamine

Otseste kasvuhoonegaaside heitkogus	Tegevjuhi ja keskmise töötaja palgasuhe	Nõukogu sooline mitmekesisus
Kaudsete kasvuhoonegaaside heitkogus	Töötajate rahulolu küsitlused	Vastutuse delegeerimine juhtide seas
Jäätmetekke kogus	Kogukonnale jagatud majanduslik väärtus	Nõukogu liikmete sõltumatus
Keskkonnaalane juhtimine	Panused kohalikule kogukonnale	Osalusmäär nõukogu koosolekutel
Finantseerimistegevuse keskkondlik mõju	Tarnijate kvaliteedi hindamine	
Eetiline krediidipoliitika		

Allikas: (GRI – *GRI Standards English Language, 2021*), autori kohandatud

Uuringu teises etapis koostatakse majandusliku, sotsiaalse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse hinnangute alusel regressioonanalüüs, mille kaudu analüüsitakse, millisel määral jätkusuutlikkuse dimensioonid seostuvad panga finantssuhtarvudega ning millisel määral finantssuhtarvud seostuvad jätkusuutlikkuse dimensioonidega. Regressioonanalüüsi jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse hindamiseks on muuhulgas kasutanud ka Velte (2017) ja Jan et al. (2019).

Finantssuhtarvudeks regressioonanalüüsis on valitud varade puhasrentaablus ($ROA = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{varad}}$), omakapitali puhasrentaablus ($ROE = \frac{\text{puhaskasum}}{\text{omakapital}}$) ja netointressimarginaal ($NIM = \frac{\text{netointressitulu}}{\text{varad}}$), sealjuures on jätkusuutlikkuse dimensioonide seost majandusliku edukusega uurides varade ja omakapitali puhasrentaablust kasutanud Velte (2017) ning netointressimarginaali Menicucci ja Paolucci (2022). Jätkusuutlikkuse dimensioonidena võetakse kasutusele koostatud keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse dimensioonide skoorid. Eesmärgiga vältida endogeensust, on mudelisse kaasatud kontrollnäitaja, milleks on ettevõtte varade logaritmitud väärtus. Sarnast lähenemist pankade jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose uurimisel on kasutanud ka Brogi ja Lagasio (2019). Kuna bakalaureusetöö andmed kogutakse mitme aasta lõikes, on tegemist aegridadega, ehk fiktiivse muutujana on mudelisse kaasatud ka aasta faktormuutuja, mille eesmärgiks on näidata ajalist seost valitud sõltuvatele muutujatele.

Selleks, et välja uurida, kas Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse vahel eksisteerib kahesuunaline seos, on töö autor koostanud regressioonimudelid hindamaks finantssuhtarvude seost jätkusuutlikkuse kolme dimensiooniga. Käesolevas bakalaureusetöös leitakse lineaarsete regressioonimodelite tulemused tavaliste vähimruutude meetodil, kus regressioonimodelite üldkujud on järgmised:

$$ROA_t = \alpha + \beta_1 Keskcondlik_t + \beta_2 Sotsiaalne_t + \beta_3 Juhtimisalane_t + \beta_4 Suurus_t + \beta_5 Aasta + \varepsilon$$

kus ROA_t – varade puhasrentaablus aastal t

α – vabaliige

β_n – parameetri hinnangud

$Keskcondlik_t$ – keskkondliku dimensiooni hinnang aastal t

$Sotsiaalne_t$ – sotsiaalse dimensiooni hinnang aastal t

$Juhtimisalane_t$ – juhtimisalase dimensiooni hinnang aastal t

$Suurus_t$ – ettevõtte varade maht logaritmitud kujul aastal t

$Aasta$ – vaatluse aasta faktormuutujana

ε – vealiige

$$ROE_t = \alpha + \beta_1 Keskcondlik_t + \beta_2 Sotsiaalne_t + \beta_3 Juhtimisalane_t + \beta_4 Suurus_t + \beta_5 Aasta + \varepsilon$$

kus ROE_t – omakapitali puhasrentaablus aastal t

α – vabaliige

β_n – parameetri hinnangud

$Keskcondlik_t$ – keskkondliku dimensiooni hinnang aastal t

$Sotsiaalne_t$ – sotsiaalse dimensiooni hinnang aastal t

$Juhtimisalane_t$ – juhtimisalase dimensiooni hinnang aastal t

$Suurus_t$ – ettevõtte varade maht logaritmitud kujul aastal t

$Aasta$ – vaatluse aasta faktormuutujana

ε – vealiige

$$NIM_t = \alpha + \beta_1 Keskcondlik_t + \beta_2 Sotsiaalne_t + \beta_3 Juhtimisalane_t + \beta_4 Suurus_t + \beta_5 Aasta + \varepsilon$$

kus NIM_t – netointressimarginaal aastal t

α – vabaliige

β_n – parameetri hinnangud

$Keskcondlik_t$ – keskkondliku dimensiooni hinnang aastal t

$Sotsiaalne_t$ – sotsiaalse dimensiooni hinnang aastal t

$Juhtimisalane_t$ – juhtimisalase dimensiooni hinnang aastal t

$Suurus_t$ – ettevõtte varade maht logaritmitud kujul aastal t

$Aasta$ – vaatluse aasta faktormuutujana

ε – vealiige

Järgneva kolme regressioonimudeli eesmärgiks on välja selgitada kahesuunalise seose olemasolu pankade jätkusuutlikkuse dimensioonide ja majandusliku edukuse vahel, mille ajendil on koostatud regressioonimudelid, milles sõltumatuks muutujaks on määratud jätkusuutlikkuse dimensiooni hinnang ning sõltumatuteks muutujateks on määratud finantssuhtarvud ROA, ROE ja NIM. Endogeensust vältiv muutuja ja faktormuutujad on jäetud samaks. Mudelite üldkujud on järgmised:

$$Keskcondlik_t = \alpha + \beta_1 ROA_t + \beta_2 ROE_t + \beta_3 NIM_t + \beta_4 Suurus_t + \beta_5 Aasta + \varepsilon$$

kus $Keskcondlik_t$ – keskkondliku dimensiooni hinnang aastal t

α – vabaliige

β_n – parameetri hinnangud

ROA_t – varade puhasrentaablus aastal t

ROE_t – omakapitali puhasrentaablus aastal t

NIM_t – netointressimarginaal aastal t

$Suurus_t$ – ettevõtte varade maht logaritmitud kujul aastal t

$Aasta$ – vaatlus aasta faktormuutujana

ε – vealiige

$$Sotsiaalne_t = \alpha + \beta_1 ROA_t + \beta_2 ROE_t + \beta_3 NIM_t + \beta_4 Suurus_t + \beta_5 Aasta + \varepsilon$$

kus $Sotsiaalne_t$ – sotsiaalse dimensiooni hinnang aastal t

α – vabaliige

β_n – parameetri hinnangud

ROA_t – varade puhasrentaablus aastal t

ROE_t – omakapitali puhasrentaablus aastal t

NIM_t – netointressimarginaal aastal t

$Suurus_t$ – ettevõtte varade maht logaritmitud kujul aastal t

$Aasta$ – vaatlus aasta faktormuutujana

ε – vealiige

$$Juhtimisalane_t = \alpha + \beta_1 ROA_t + \beta_2 ROE_t + \beta_3 NIM_t + \beta_4 Suurus_t + \beta_5 Aasta + \varepsilon$$

kus $Juhtimisalane_t$ – juhtimisalase dimensiooni hinnang aastal t

α – vabaliige

β_n – parameetri hinnangud

ROA_t – varade puhasrentaablus aastal t

ROE_t – omakapitali puhasrentaablus aastal t

NIM_t – netointressimarginaal aastal t

$Suurus_t$ – ettevõtte varade maht logaritmitud kujul aastal t

$Aasta$ – vaatlus aasta faktormuutujana

ε – vealiige

2.2. Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose analüüs

Käesolevas peatükis tõlgendatakse sisuanalüüsi tulemusi ning viiakse läbi lineaarne regressioonanalüüs jätkusuutlikkuse dimensioonide hinnangute, finantsnäitajate ja kontrollmuutujatega. Andmed on autor kogunud 29 Põhja- ja Baltimaade panga majandusaasta ja jätkusuutlikkuse aruannetest aastatel 2018-2022. Andmekorje vältel esines nii integreeritud kui ka eraldiseisvaid aruandeid, millest mõned keskendusid vaid juhtimisalasele jätkusuutlikkusele, seda eriti varasematel aastatel. Hilisematel aastatel, ehk 2021 ja 2022, tuli esile rohkem integreeritud aruandeid. Antud peatükis antakse esmalt ülevaade keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimisalase dimensiooni kajastamisest ja vastavalt loodud dimensioonide hinnangutest.

Jätkusuutlikkust on hakatud kajastama rohkem iga dimensiooni lõikes, mida iseloomustab moodi nihkumine, aastal 2018 oli jätkusuutlikkuse näitajaid dimensioonide lõikes kajastatud 7 kuni 9 näitajat, 2022. aastal oli kajastatud 16-18 näitajat. Kõige rohkem kõigi kolme dimensiooni lõikes jätkusuutlikkust kajastanud ettevõtte oli Swedbank AB, kelle jätkusuutlikkuse ja majandusaasta aruannetes kajastati aastatel 2018-2022 101 jätkusuutlikkuse näitajat, ehk keskmiselt kajastati 21-st võimalikust näitajast aastas 20,2 näitajat ning ettevõtte liidetud dimensioonide skoor oli 2,89. Kõige vähem jätkusuutlikkust kajastanud ettevõtte on Bigbank AS, kes kajastas jätkusuutlikkust kolme dimensiooni lõikes aastatel 2018-2022 30 näitajat ja selle kohaselt kajastati keskmiselt kuut jätkusuutlikkuse näitajat aastas ning ettevõtte liidetud dimensioonide skoor oli 0,94. Märkimisväärne erinevus on ka Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutlikkuse liidetud skooridel, Baltimaade

Sydbank A/S	1,10	2,50	2,36	2,61	2,32	2,18
Soome	2,14	2,21	2,25	2,42	2,51	2,31
Aktia Bank Abp.	2,07	2,46	2,46	2,46	2,88	2,47
Bank of Åland Plc	2,17	2,17	2,34	2,59	2,59	2,37
Evli Plc	2,21	2,21	2,21	2,21	2,21	2,21
Nordea Bank Abp.	1,86	1,86	1,86	2,32	2,32	2,05
OP Financial Group	2,36	2,36	2,36	2,52	2,52	2,42

Allikas: Autori koostatud

Uuritava perioodi vältel oli keskmiselt kajastatud jätkusuutlikkuse näitajaid 14,27, sealhulgas keskkondlike näitajate keskmine kajastamise arv oli 4,65, sotsiaalsete näitajate keskmine oli 4,54 ja juhtimisalaste näitajate keskmine kajastus oli 5,08. Sisuanalüüsi raames uuritud näitajate arv oli 21, ehk jätkusuutlikkuse üldist kajastamise taset saab pidada heaks, sealjuures märkimisväärselt tugev oli juhtimisalaste näitajate kajastus, kuna uuritavaid näitajaid juhtimisalase dimensiooni puhul oli kuus. Täpsem ülevaade näitajate kajastusest dimensioonide lõikes läbi aastate on antud tabelis 4. Märkatavaim muutus on toimunud keskkondlikus dimensioonis, mille alaseid näitajaid on aastal 2022 kajastatud 79,6% rohkem kui aastal 2018.

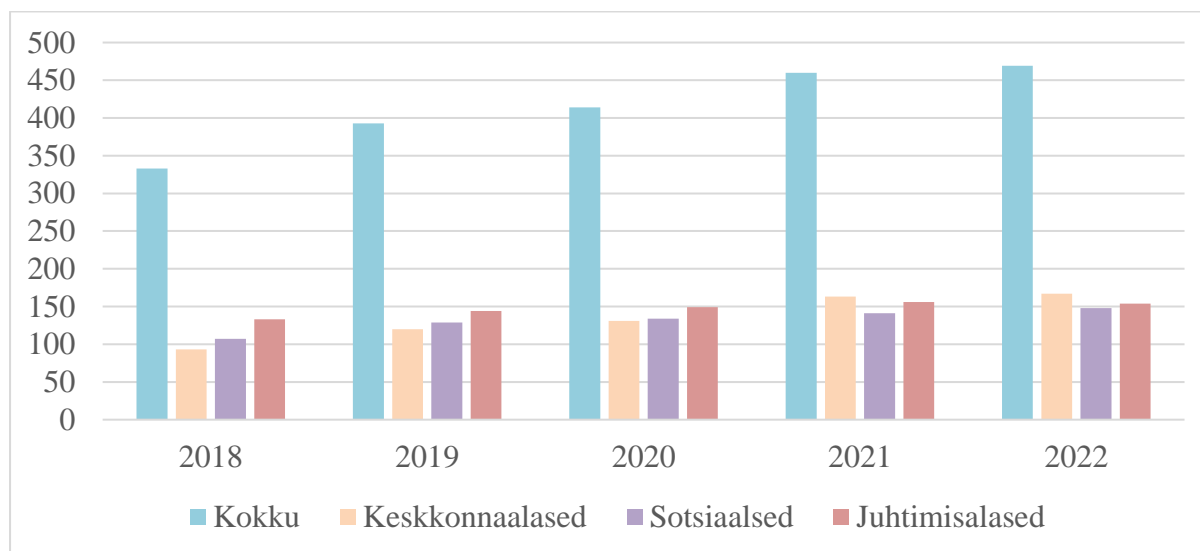
Tabel 4

Jätkusuutlikkuse dimensioonide näitajate kajastamine aastatel 2018-2022.

Näitajad	Keskkonnaalased näitajad	Sotsiaalsed näitajad	Juhtimisalased näitajad	Jätkusuutlikkuse näitajad kokku
2018	93	107	133	333
2019	120	129	144	393
Muutus 2019 vs 2018 (%)	29,0%	20,6%	8,3%	18,0%
2020	131	134	149	414
Muutus 2020 vs 2019 (%)	9,2%	3,9%	3,5%	5,3%
2021	163	141	156	460
Muutus 2021 vs 2020 (%)	24,4%	5,2%	4,7%	11,1%
2022	167	148	154	469
Muutus 2022 vs 2021 (%)	2,5%	5,0%	-1,3%	2,0%
Muutus 2022 vs 2018 (%)	79,6%	38,3%	15,8%	40,8%

Allikas: Autori koostatud

Jätkusuutlikkuse kasvu pangandussektoris on näha ka jooniselt 2. Jätkusuutlikkus kolme ESG dimensiooni lõikes on viie aasta lõikes kasvanud 40,8%, sealjuures suurim muutus toimus aastal 2019, kui kasv oli 18%. Juhtimisalane dimensioon on kasvanud võrdlemisi aeglasel tempol, viie aasta lõikes 15,8%. Kasvu ajenditeks võib pidada nii 2021. aastal SFDR määruse kehtivusse tulekut kui ka tulevikus CSRD määruse kehtivusse tulekut, mis võivad ajendada pankasid arendama jätkusuutlikke tegevusi ja sellealast kajastamist (Credibl ESG, 2023). Samuti saab oluliseks teguriks pidada pingutusi ESG aruandluse standardiseerimiseks läbi GRI standardite, mille abil on aruandlus ja olulisimad näitajad sidusrühmadele ühtselt arusaadavad (GRI, 2020).

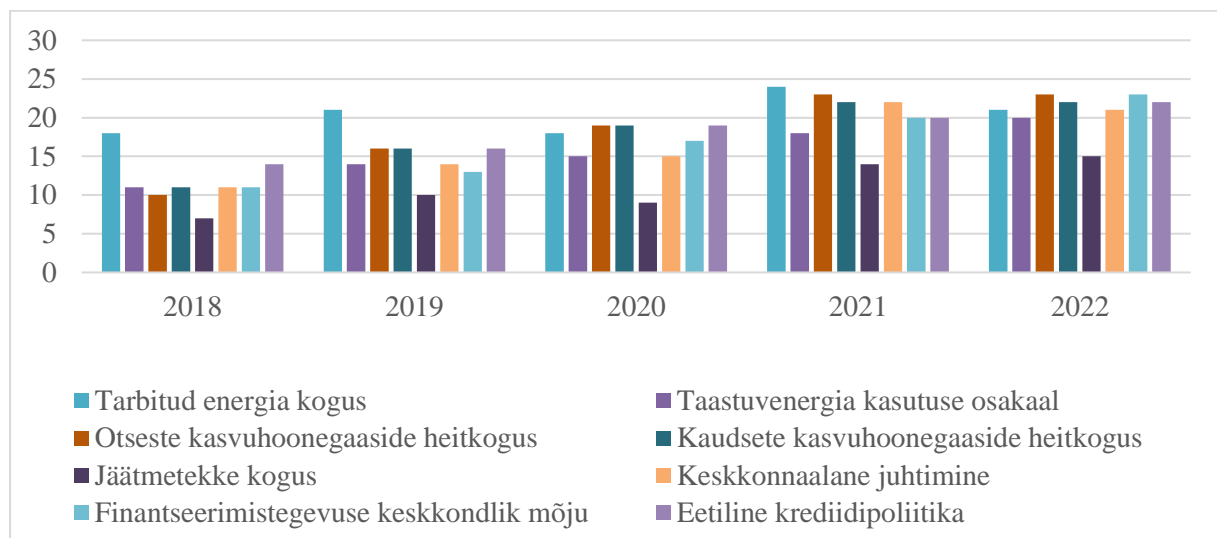

Joonis 2: Jätkusuutlikkuse dimensioonide kajastuse muutus aastatel 2018-2022

Allikas: Autori koostatud

Joonisel 3 on näha keskkondliku dimensiooni näitajate kajastuse sagedust ja muutust uuritaval perioodil. Olulistema tähelepanekutena saab välja tuua taastuvenergia kasutuse osakaalu, finantseerimistegevuse keskkondliku mõju ja keskkonnaalase juhtimise kajastuse kasvu, millest saab järeldada, et aastatel 2021-2022 on jätkusuutlikkuse juhtimine ja tegevusega seonduv keskkondlik mõju muutunud ettevõtetele märkimisväärselt olulisemaks. Võrdlemisi madalal tasemel on aruandluses esindatud jäätmetekke koguseid, mida toodi teiste näitajatega võrreldes oluliselt vähem välja. Autori arvates ei ole pangandus ka sektor, mille jäätmetekke kogused oleksid märkimisväärselt suured, ning olulisem on välja tuua

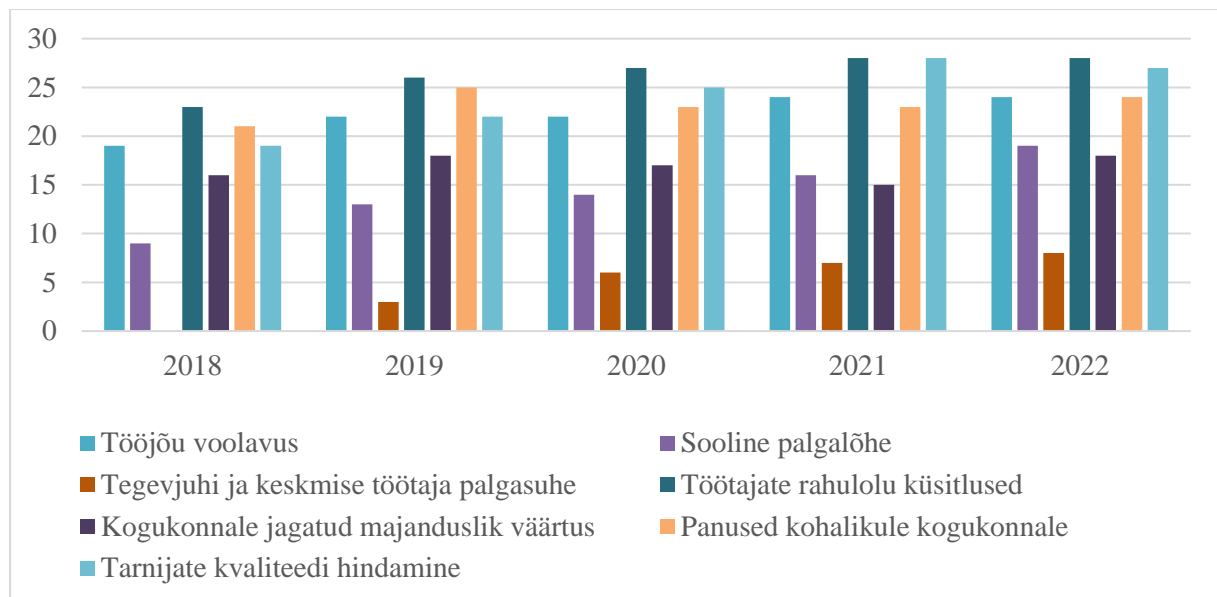
panganduse finantseeritud jäätme- ja heitgaaside teket, millele on ka uuringu hilisematel aastatel rohkem rõhku suunatud.

Joonis 3: Keskkondliku dimensiooni näitajate kajastus ja muutus perioodil 2018-2022

Allikas: Autori koostatud

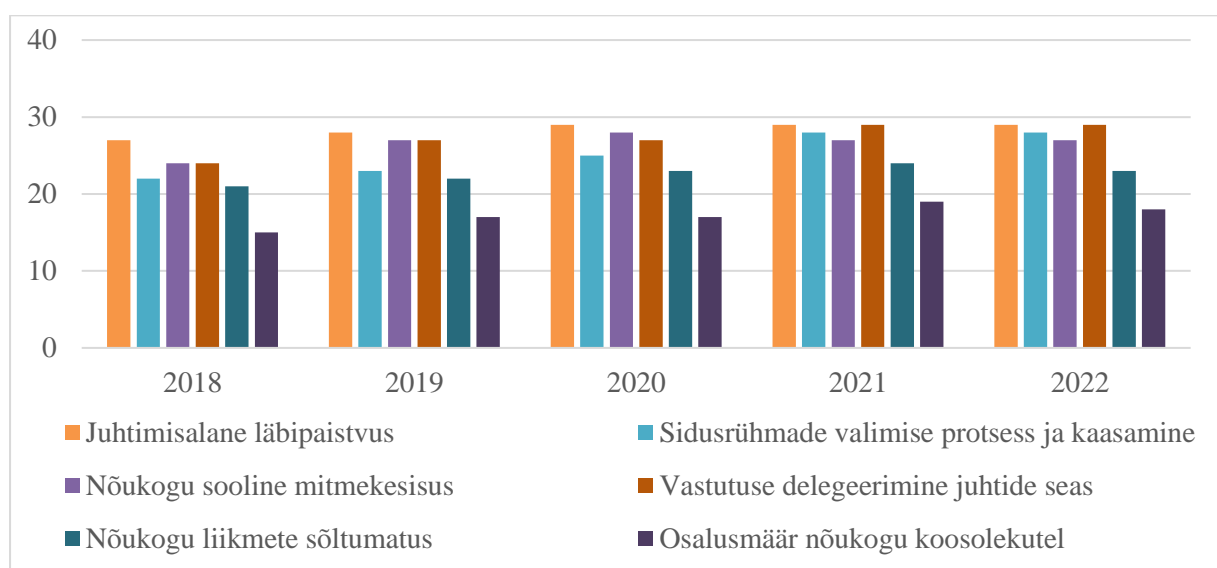
Joonisel 4 on kujutatud sotsiaalse dimensiooni näitajate kajastust ja muutust uuritava perioodil. Siinkohal saab olulisena välja tuua stabiilselt heal tasemel tööjõu volavuse, soolise palgalõhe, tarnijate kvaliteedi hindamise kajastust ja kohalikule kogukonnale panustamise kajastamist. Samuti on märkimisväärne töötajate rahulolu küsitluste kasv ja kõrgel tasemel kajastus, mis võib viidata suurenenud tähelepanule töötingimustele ja töötajate heaolule. Väljaspool tegevjuhi ja keskmise töötaja palgasuhte vähest kajastust, on sotsiaalne dimensioon pangandussektoris kajastusest lähtuvalt heal tasemel.

Joonis 4: Sotsiaalse dimensiooni näitajate kajastus ja muutus perioodil 2018-2022

Allikas: Autori koostatud

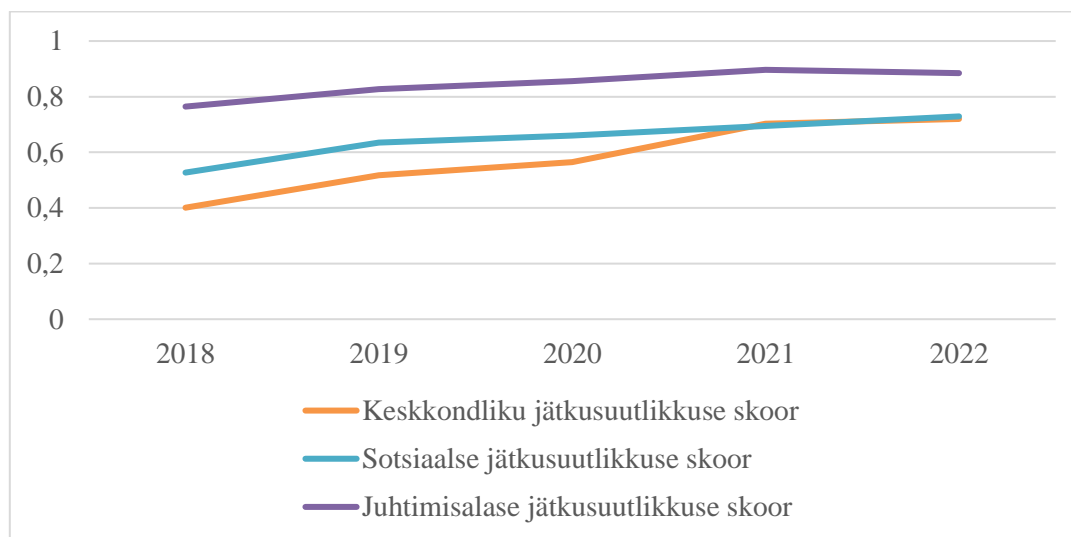
Joonisel 5 on näha juhtimisalase dimensiooni näitajate kajastust ja selle muutust aastatel 2018-2022. Jooniselt on näha, et viie aasta lõikes on juhtimisalase dimensiooni kajastamine kõrgel tasemel, järjepidev kasv on olnud juhtimisalases läbipaistvuses, nõukogude soolises mitmekesisuses ja liikmete sõltumatuses. Samas on märgata vähest juhtimisalase dimensiooni kajastamise langust aastal 2022, mis autori arvates tähendab fookuse nihkumist keskkondlikule ja sotsiaalsele dimensioonile, sest ka sisuanalüüsi vältel oli märgatavalt vähenenud juhtimisalase dimensioonile keskendunud informatsiooni kogus ning suurenenud oli informatsiooni hulk keskkondliku dimensiooni kohta.

Joonis 5: Juhtimisalase dimensiooni näitajate kajastus ja muutus perioodil 2018-2022

Allikas: Autori koostatud

Joonisel 6 on näha ESG dimensioonide lõikes jätkusuutlikkuse keskmiste skooride muutust aastatel 2018-2022. Oluliseks peab autor välja tuua keskkondliku dimensiooni järjepidevat kasvu uuritava perioodi vältel. Joonisel on ka näha sotsiaalse dimensiooni kasvu, kuid kasv pole olnud niivõrd suur, kuid sotsiaalse dimensiooni skoori baastase oli samuti kõrgemal tasemel. Juhtimisalase dimensiooni raames on kasv olnud kõige aeglasem, viimasel aastal toimunud ka vähesel määral hinnangu langust, mis näitab autori arvates taas ennekõike keskkondliku ja sotsiaalse dimensiooni esiplaanile tõusmist aruandluse kontekstis.

Joonis 6: Jätkusuutlikkuse dimensioonide keskmiste skooride muutus perioodil 2018-2022

Allikas: Autori koostatud

Autor on sisuanalüüsi alusel jõudnud seisukohale, et jätkusuutlikkuse kajastamine on arenenud ennekõike regulatiivse surve ajendil, seda nii Euroopa Liidu regulatiivsest arengust SFDR määruse näol, mida on enda seadusandlusesse rakendanud ka Euroopa Liidust väljaspool olevad riigid Norra ja Island (Arion banki, 2023; DNB, 2023). Sellegipoolest kujunes aastatel 2020-2021 aruandlusest välja, et jätkusuutliku aruandluse arendamiseks on võetud mitmeid samme, mis viitab asjaolule, et ka sidusrühmadele on oluline teada anda pingutustest ja edusammudest, mitte ainult arvulistest näitajatest. Nagu ka varasemalt mainitud, on SFDR ja CSRD suurendanud survet ESG dimensioonide integreerimiseks aruandlusesse, eriti seoses kliimarisikidega, mis võivad oluliselt mõjutada pankade ja nende sidusrühmade tegevust. Üheks raskuskohaks aruandluses saab lugeda finantseerimistegevuse

keskkondliku mõju arvestamist, sest vastav metoodika on jätkuvalt arenev ja olemasolev andmekogus on madal. (KPMG, 2023)

Järgnevalt on bakalaureusetöös uuritud lineaarse regressioonanalüüsi abil jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse vahelisi seoseid. Analüüsitud on jätkusuutlikkuse dimensioonide seost varade puhasrentaablusega, omakapitali puhasrentaablusega ja netointressimarginaaliga. Eesmärgiga kontrollida kahepoolse seose olemasolu, on koostatud täiendavalt kolm regressioonimudelit, kus sõltuvaks muutujaks on määratud vastavalt keskkondlik, sotsiaalne ja juhtimisalane dimensioon ning sõltumatuteks muutujateks on määratud varasemad sõltuvad muutujad, ehk varade puhasrentaablus (ROA), omakapitali puhasrentaablus (ROE) ja netointressimarginaal (NIM). Kontrollmuutujad ning fiktiivsed aegridade muutujad on jäetud mudelites samaks. Regressioonimodelite koostamine, analüüs ja diagnostika on läbiviidud programmeerimiskeeles R, rakenduses RStudio.

Tabelis 5 on esile toodud mudelites kasutatavate näitajate kirjeldav statistika. Näitajad on enamjaolt omavahel võrreldaval skaalal ning varieeruvus on madal, standardhälvete alusel on näha, et jätkusuutlikkuse dimensioonide skoorid on kooskõlas varasemalt välja toodud jätkusuutlikkuse skooride muutusega ajas, ehk keskkondlik dimensioon varieerub enim ning juhtimisalane dimensioon varieerub võrdlemisi vähe. Autor on ka läbi viinud näitajate korrelatsioonanalüüsi (vt. Lisa D), mille põhjal on olemas tugev positiivne korrelatsioon keskkondliku dimensiooni ja sotsiaalse dimensiooni vahel ja keskkondliku dimensiooni ja varade kogumahu vahel, mis viitab vastavalt sellele, et heal tasemel keskkondlikult jätkusuutlikud ettevõtted on ka sotsiaalselt jätkusuutlikud ning et suuremad ettevõtted varude mahu poolest on keskkondlikult rohkem jätkusuutlikud.

Tabel 5

Regressioonimodelite muutujate kirjeldav statistika

Näitaja	Min	Max	Keskmine	Standardhälve	Varieeruvus
Keskkondlik skoor	0,00	1,00	0,58	0,34	0,12
Sotsiaalne skoor	0,00	1,00	0,65	0,22	0,05
Juhtimisalane skoor	0,00	1,00	0,85	0,19	0,04
ROA	-0,01	0,12	0,01	0,01	0,00
ROE	-0,03	0,45	0,11	0,08	0,01
NIM	0,00	0,11	0,02	0,02	0,00
Varade kogumaht logaritmitud kujul	12,81	20,20	16,72	2,00	3,99

Allikas: Autori koostatud

Tabelis 6 on esitatud ROA ja jätkusuutlikkuse dimensioonide regressioonimudeli tulemused, mille analüüsimisel selgub, et juhtimisalane dimensioon on seotud varade puhasrentaablusega positiivselt ning mudel ise on statistiliselt oluline, kuid kirjeldatuse tase on madal, 27,0%. Samuti on võimalik välja lugeda, et keskkondliku ja sotsiaalse dimensiooni ja varade puhasrentaabluse vahel puudub statistiliselt oluline seos. Sama tulemuse on saavutanud enda uuringus ka Zyadat (2016), uurides Jordaania islamipankade jätkusuutlikkuse seost nende finantstulemustega.

Tabel 6

Varade puhasrentaabluse ja jätkusuutlikkuse dimensioonide regressioonimudeli tulemused

Statistik	Koefitsient	Standardviga	T-statistik	p-väärtus
α	0.053	0.010	5.155	<0.001***
Keskkondlik skoor	-0.004	0.005	-0.884	0.3780
Sotsiaalne skoor	-0.0003	0.006	-0.045	0.9640
Juhtimisalane skoor	0.012	0.006	2.185	0.0306*
Koguvarede maht logaritmitud kujul	-0.003	0.001	-4.887	<0.001***
Aasta 2019	-0.001	0.003	-0.158	0.8746
Aasta 2020	-0.003	0.003	-0.853	0.3951
Aasta 2021	0.004	0.003	1.110	0.2690
Aasta 2022	0.001	0.003	0.178	0.8588

Märkus: R^2 0,2701; kohandatud R^2 0,2271; F-statistiku p-väärtus <0.001.

Allikas: Autori koostatud

Tabelis 7 on esitatud ROE ja jätkusuutlikkuse dimensioonide regressioonimudeli tulemused. Analüüsi tulemusena selgub, et mudeli kirjeldatuse tase on madalal tasemel 17,0%, kuid statistiliselt oluline. Märkimisväärsed tulemused on juhtimisalase dimensiooni positiivse ja keskkondliku dimensiooni negatiivsed statistiliselt olulised seosed omakapitali puhasrentaablusega, sealjuures juhtimisalase dimensiooni seose statistiline olulisus on märkimisväärselt suurem.

Tabel 7

Omakapitali puhasrentaabluse ja jätkusuutlikkuse dimensioonide regressioonimudeli tulemused

Statistik	Koefitsient	Standardviga	T-statistik	p-väärtus
α	0,102	0,065	1,576	0,118
Keskkondlik skoor	-0,066	0,031	-2,154	0,03300*
Sotsiaalne skoor	0,030	0,040	0,747	0,456

Juhtimisalane skoor	0,132	0,035	3,782	0,00023***
Koguarade maht				
logaritmitud kujul	-0,005	0,004	-1,239	0,218
Aasta 2019	0,000	0,020	-0,331	0,741
Aasta 2020	-0,022	0,020	-1,102	0,272
Aasta 2021	0,024	0,021	1,164	0,246
Aasta 2022	0,004	0,021	0,176	0,860

Märkus: R^2 0,1706; kohandatud R^2 0,1218; F-statistiku p-väärtus 0,001053.

Allikas: Autori koostatud

Tabelis 8 on analüüsitud netointressimarginaali ja jätkusuutlikkuse dimensioonide seost. Analüüsi tulemused näitavad, et mudel on statistiliselt oluline ja kirjeldatuse tase on madal tasemel 32,9%. Samuti saab öelda, et sotsiaalse dimensiooni ja netointressimarginaali vahel on statistiliselt oluline positiivne seos.

Tabel 8

Netointressimarginaali ja jätkusuutlikkuse dimensioonide regressioonimudeli tulemused

Statistik	Koefitsient	Standardviga	T-statistik	p-väärtus
α	0,085	0,017	5,169	<0,00001***
Keskkondlik skoor	-0,009	0,008	-1,152	0,251
Sotsiaalne skoor	0,035	0,010	3,366	<0,0001***
Juhtimisalane skoor	0,008	0,009	0,900	0,370
Koguarade maht				
logaritmitud kujul	-0,003	0,001	-2,820	0,0055**
Aasta 2019	0,002	0,005	0,487	0,627
Aasta 2020	0,002	0,005	0,335	0,738
Aasta 2021	0,002	0,005	0,452	0,652
Aasta 2022	0,005	0,005	0,884	0,378

Märkus: R^2 0,3293; kohandatud R^2 0,2898; F-statistiku p-väärtus <0,0001.

Allikas: Autori koostatud

Järgnevalt on analüüsitud potentsiaalselt kahepoolse seose olemasolu jätkusuutlikkuse dimensioonide ja majandusliku edukuse näitajate vahel, esmalt on uuritud seost keskkondliku dimensiooni kontekstis. Mudel on statistiliselt oluline ning mudeli kirjeldatuse tase on keskmine, 57%. Mudeli analüüsi tulemused näitavad, et omakapitali puhasrentaablusel ja netointressimarginaalil on statistiliselt oluline negatiivne seos keskkondliku dimensiooniga, samuti on statistiliselt olulised 2021. ja 2022. aasta faktormuutujad. Sellest tulenevalt saab järeldada, et majandusliku edukuse näitajate ROE ja NIM kasv on seotud oluliselt ja negatiivselt pankade keskkondliku dimensiooniga. Samuti tasub mainida, et 2021. ja 2022.

aastal on suurenenud fookus keskkondlikule dimensioonile, mille regulatiivseid ajendeid on ka varasemalt mainitud.

Tabel 9

Keskkondliku dimensiooni ja finantssuhtarvude regressioonimudeli tulemused

Statistik	Koefitsient	Standardviga	T-statistik	p-väärtus
α	-0,679	0,226	-3,007	0,00314**
ROA	2,550	2,125	1,200	0,232
ROE	-0,674	0,318	-2,119	0,03588*
NIM	-4,627	1,078	-4,294	0,00003***
Koguvarade maht				
logaritmitud kujul	0,075	0,012	6,099	<0,00001***
Aasta 2019	0,095	0,065	1,462	0,146
Aasta 2020	0,124	0,065	1,894	0,060
Aasta 2021	0,262	0,066	3,986	0,00011***
Aasta 2022	0,274	0,065	4,207	0,00005***

Märkus: R^2 0,57004; kohandatud R^2 0,471; F-statistiku p-väärtus <0,00001.

Allikas: Autori koostatud

Tabelis 10 on uuritud seoseid sotsiaalse dimensiooni ja majandusliku edukuse vahel. Mudel on statistiliselt oluline, kuid kirjeldatuse tase on nõrk, 34,5%. Analüüsi tulemusena selgus, et netointressimarginaali suurenemisel on statistiliselt oluline ja tugeva negatiivne seos sotsiaalse dimensiooniga. Samuti on aastate faktormuutujad statistiliselt olulised, mis viitab sotsiaalse dimensiooni pidevalt kasvule, sama nähtust on ka varasemalt analüüsis esitatud.

Tabel 10

Sotsiaalse dimensiooni ja finantssuhtarvude regressioonimudeli tulemused

Statistik	Koefitsient	Standardviga	T-statistik	p-väärtus
α	0,281	0,169	1,666	0,098
ROA	1,933	1,585	1,220	0,225
ROE	-0,236	0,237	-0,994	0,322
NIM	-4,259	0,804	-5,300	<0,00001***
Koguvarade maht				
logaritmitud kujul	0,021	0,009	2,332	0,02115*
Aasta 2019	0,096	0,048	1,987	0,04895*
Aasta 2020	0,112	0,049	2,297	0,02313*
Aasta 2021	0,136	0,049	2,776	0,00627**
Aasta 2022	0,175	0,049	3,591	0,00046***

Märkus: R^2 : 0,345; kohandatud R^2 : 0,3065; F-statistiku p-väärtus: <0,00001.

Allikas: Autori koostatud

Viimaks on tabelis 11 esitatud juhtimisalase dimensiooni ja majandusliku edukuse seose tulemusi. Mudel on statistiliselt oluline, kuid kirjeldatuse tase on väga nõrk, 18,6%. Statistiliselt oluline positiivne seos on omakapitali puhasrentaablusel ja aastate faktormuutujatel juhtimisalase dimensiooniga. Järelikult on majanduslik edukus seotud positiivselt juhtimisalase dimensiooniga. Olemas on ka statistiliselt oluline, kuid nõrk kahepoolne seos ROE ja juhtimisalase dimensiooni vahel.

Tabel 11

Juhtimisalase dimensiooni ja finantsuhtarvude regressioonimudeli tulemused

Statistik	Koefitsient	Standardviga	T-statistik	p-väärtus
α	0,230	0,162	1,425	0,156
ROA	0,654	1,520	0,430	0,668
ROE	0,624	0,228	2,742	0,00693**
NIM	-0,063	0,771	-0,082	0,935
Koguvarade maht logaritmitud kujul	0,028	0,009	3,147	0,00203**
Aasta 2019	0,062	0,046	1,328	0,186
Aasta 2020	0,099	0,047	2,115	0,03627*
Aasta 2021	0,106	0,047	2,259	0,02545*
Aasta 2022	0,110	0,047	2,359	0,01976*

Märkus: R^2 : 0,186; kohandatud R^2 : 0,1382; F-statistiku p-väärtus: 0.0003728.

Regressioonimudelitele viidi läbi ka diagnostika, esmalt viidi läbi VIF test multikollineaarsuse testimiseks. Vealiikmete normaaljaotuse kontrollimiseks on tulenevalt valimi suurusel läbi viidud Kolmogorov-Smirnov'i test, heteroskedatiivsuse kontrollimiseks on läbi viidud Breusch-Pagan'i test ning viimaks kontrolliti erindite olemasolu läbi standardiseerimata jääkliikmete testi. Diagnostika tulemustest selgus, et statistiliselt olulisel määral olulisusnivool 0,05 puudusid tulemused, mis viitaksid multikollineaarsusele, normaaljaotuse puudumisele, heteroskedatiivsusele või probleemidele erindite osas. Mudeli diagnostika tulemusi on lähemalt avatud lisas D.

2.3. Analüüsi peamised tulemused ja järeldused

Põhja- ja Baltimaade jätkusuutlikkuse ja majandusliku edukuse seose analüüsi käigus selgus, et (vt. Tabel 12):

- keskkondliku dimensiooni ja ROE vahel eksisteerib kahepoolelt statistiliselt oluline seos olulisusnivool 0,05.

- keskkondliku dimensiooni ja NIM vahel eksisteerib ühepoolsetl statistiliselt oluline seos olulisusnivool 0,001
- sotsiaalse dimensiooni ja NIM vahel eksisteerib kahepoolsetl statistiliselt oluline seos olulisusnivool 0,001.
- juhtimisalase dimensiooni ja ROA vahel eksisteerib ühepoolsetl statistiliselt oluline seos olulisusnivool 0,05.
- juhtimisalase dimensiooni ja ROE vahel eksisteerib kahepoolsetl statistiliselt oluline seos olulisusnivool 0,01.
- ülejäänud seosepaaride vahel puuduvad statistiliselt olulised seosed.

Tabel 12

Analüüsi tulemustena leitud seosed pankade jätkusuutlikkuse dimensioonide ja majandusliku edukuse vahel

Uuritav seos	Leitud seose olulisus	Jätkusuutlikkuse dimensiooni seos finantssuhtarvuga	Finantssuhtarvu seos jätkusuutlikkuse dimensiooniga
Keskkondliku dimensiooni ja ROE vahel	Kahepoolsetl statistiliselt oluline	-0,066*	-0,672*
Keskkondliku dimensiooni ja NIM vahel	Ühepoolsetl statistiliselt oluline	-0,009	-4,627***
Sotsiaalse dimensiooni ja NIM vahel	Kahepoolsetl statistiliselt oluline	-0,035***	-4,259***
Juhtimisalase dimensiooni ja ROA vahel	Ühepoolsetl statistiliselt oluline	0,012*	0,654
Juhtimisalase dimensiooni ja ROE vahel	Kahepoolsetl statistiliselt oluline	0,132***	0,624**

Märkus: *** statistiliselt oluline olulisusnivool 0,001; ** statistiliselt oluline olulisusnivool 0,01; * statistiliselt oluline olulisusnivool 0,05

Allikas: Autori koostatud

Käesoleva bakalaureusetöö eesmärgiks oli välja selgitada, millisel määral jätkusuutlikkuse dimensioonid on seotud Põhja- ja Baltimaade pankade majandusliku edukusega. Eesmärgi saavutamiseks viidi läbi kvantitatiivne uuring läbi sisuanalüüsi ja regressioonanalüüsi. Valim koosnes 29 Põhja- ja Baltimaade pangandusettevõtte majandusaasta ja jätkusuutlikkuse aruannetest aastatel 2018-2022, mille alusel moodustati regressioonanalüüs. Soovides uurida, milline on jätkusuutlikkuse dimensioonide seos pankade majandusliku edukusega ning millisel määral jätkusuutlikkuse dimensioonid on

seotud pankade majandusliku edukusega, loodi kolm regressioonimudelit.

Regressioonanalüüsi tulemusena selgus, et igal uuritaval jätkusuutlikkuse dimensioonil on statistiliselt oluline seos ühe või mitme pankade majandusliku edukuse suhtarvuga.

Esmase sisuanalüüsi tulemused näitavad, et keskkondliku dimensiooni kajastamine on aastate 2018-2022 jooksul oluliselt kasvanud, peegeldades 79,6%-list suurenemist. See suurenenud kajastamine on osaliselt seletatav Euroopa Liidu regulatsioonide kehtestamisega, nagu SFDR ja CSRD, mis nõuavad ettevõtetest, sealhulgas pankadelt, suuremat läbipaistvust keskkonnamõjude osas. Sotsiaalse dimensiooni areng on olnud mõnevõrra aeglasem, kasv viie aasta lõikes oli 38,3%, sealjuures suurem fookus on läinud töötajate rahulolu käsitlemisele. Juhtimisalane dimensioon on kasvanud kõige aeglasemalt, kuid baastase aastal 2018 oli ka kolme jätkusuutlikkuse dimensiooni vaatest kõrgeim. Sealjuures suurim kasv on olnud juhtimisalase läbipaistvuse osas, ehk saab järeldada, et suurem olulisus on läinud huvide konfliktidele ja korruptsioonile. Märkimisväärne on ka erinevus Põhja- ja Baltimaade jätkusuutlikkuse dimensioonide kajastamise vahel, Põhjamaade jätkusuutlikkuse dimensioone kajastamise tase on 46,5% kõrgem.

Keskkondliku dimensiooni analüüs näitas, et seos varade puhasrentaabluse ja netointressimarginaaliga ei ole statistiliselt oluline, viidates sellele, et keskkonnaalaste algatuste lühiajalised kulud ei kajastu viie aasta jooksul finantstulemustes. Keskkondliku dimensiooni analüüs näitas samuti, et selle seos omakapitali puhasrentaablusega on statistiliselt oluliselt negatiivne ning sellise tulemuseni on jõudnud ka Friede et al. (2015) uuring. See võib viidata sellele, et keskkondlikult jätkusuutlikud projektid või investeeringud toovad kaasa suuremad esialgsed kulud või võivad vähendada lühiajaliselt majanduslikku edukust, mis on seotud negatiivselt omakapitali puhasrentaablusega.

Sotsiaalse dimensiooni analüüsi tulemused näitavad, et sotsiaalne dimensioon ei ole statistiliselt oluliselt seotud varade puhasrentaablusega ega omakapitali puhasrentaablusega. See viitab sellele, et kuigi pangad võivad investeerida töötajate heaolu, kogukonna toetamise ja muudesse sotsiaalsetesse algatustesse, ei pruugi need investeeringud olla seotud lühiajalise majandusliku tulemuslikkusega. Sotsiaalse dimensiooni seos majandusliku tulemuslikkusega võib ilmneda pigem pikemas perspektiivis, näiteks läbi suurenenud töötajate rahulolu ja kliendilojaalsuse, mis on olulised konkurentsieelise ja pikaajalise majandusliku stabiilsuse säilitamiseks. Analüüsi kohaselt on samas sotsiaalne dimensioon statistiliselt olulist negatiivselt seotud netointressimarginaaliga, mis võib viidata asjaolule, et pangandusettevõtted, mis investeerivad sotsiaalsesse dimensiooni, võivad tegevustest kogeda väiksemat tasuvust, millel on omakorda negatiivne seos netointressimarginaaliga. Negatiivset

seost sotsiaalse dimensiooni ja majandusliku edukuse vahel on leidnud ka Menicucci ja Paolucci (2022). Fookusel sotsiaalsele vastutusele on potentsiaal suurendada panga vastupanuvõimet ootamatutele makromajanduslikele olukordadele, kuna suurenenud on sidusrühmade rahulolu.

Juhtimisalase dimensiooni analüüsi tulemused näitavad, et juhtimisalane jätkusuutlikkus on positiivselt seotud nii varade puhasrentaabluse kui ka omakapitali puhasrentaabluse näitajatega, positiivset seost on leidnud ka Gompers et al. (2003) ja Velte (2017). See võib autori silmis viidata asjaolule, et heal tasemel juhtimisalane jätkusuutlikkus annab pangale strateegilise eelise, mis viib ka paremate finantstulemusteni. Siinkohal on ka oluline mainida, et juhtimisalast dimensiooni on kajastatud detailsemalt kauem kui keskkondlikku ja sotsiaalset dimensiooni, mille tulemusena võib pikaajaline seos majandusliku edukusega olla paremini uuritud perioodi lõikes kajastunud.

Keskkondliku dimensiooni ja netointressimarginaali analüüsi tulemusena leiti statistiliselt oluline ühepoolne negatiivne seos, ehk pankade kõrgem netointressimarginaal on keskkondliku jätkusuutlikkusega seotud negatiivselt. Autori tõlgendab tulemust nii, et pankade kasumlikumad, kuid potentsiaalselt keskkondlikult vähem jätkusuutlikud tegevused on seotud nende sooviga investeerida keskkondlikult jätkusuutlikkesse projektidesse. Kõrgem netointressimarginaal, mis peegeldab suuremat intressitulu võrreldes intressikuludega, võib seega osutada äristrateegiatele, mis ei pruugi prioriteediks seada keskkonnaalaseid investeeringuid, kui need toovad kaasa halvemad finantstulemused.

Analüüs näitab, et varade puhasrentaablus ja omakapitali puhasrentaablus ei oma statistiliselt olulist seost ettevõtete sotsiaalse dimensiooniga. Seevastu on netointressimarginaal ja sotsiaalse dimensiooni vahel statistiliselt oluline negatiivne seos, mis potentsiaalselt tähendab, et suuremad intressikulud või surve marginaalidele piiravad pangandusettevõtete võimet panustada sotsiaalsesse dimensiooni.

Varade puhasrentaabluse ja netointressimarginaali seos juhtimisalase dimensiooniga ei ole statistiliselt oluline. Mudeli analüüsi tulemusena aga on märkimisväärne omakapitali puhasrentaabluse statistiliselt oluline seos juhtimisalase dimensiooniga, viidates sellele, et suurem omakapitali puhasrentaablus on seotud paremate juhtimistavadega ning laiemas pildis võib tähendada seos seda, et majanduslikult edukamad pangad rakendavad jätkusuutlikumaid juhtimistavasid. Samuti võib juhtimisalane jätkusuutlikkus parandada pikas perspektiivis pankade mainet, mis parandab ka konkurentsivõimet.

Enim kajastavad ettevõtted juhtimisalast dimensiooni. Juhtimisalase dimensiooni enim kajastatud näitajad olid kõigi viie aasta lõikes juhtimisalane läbipaistvus, nõukogu

sooline mitmekesisus ja vastutuse delegerimine, samuti oli suure olulisusega sidusrühmade valimine ja kaasamine ning valimi lõikes saab juhtimisalase dimensiooni taset pidada heaks. Sotsiaalse dimensiooni puhul on fookust läinud enim tööjõu volavusele, töötajate rahulolule ning kohalikkude kogukonda panustamisele. Keskkondlikku dimensiooni on kajastatud kõige vähem, mis autori arvates on tingitud keskkondliku dimensiooni tehnilisest keerukusest. Enim kajastatud näitajad olid tarbitud energia kogus ning otseste ja kaudsete kasvuhoonegaaside kogused. Märkimisväärne on ka uuringu viimasel kahel aastal hüppeliselt tõusnud keskkonnaalane juhtimine ning finantseerimistegevuse keskkondliku mõju esiletoomine.

Oluline on välja tuua, et jätkusuutlikkust ei ole pangandusettevõtted kajastanud vaid märksõnadena, vaid suur rõhk on ka arvuliste näitajate kajastamisel, mis annavad detailsema ülevaate pankade jätkusuutlikkusest ning võimaldavad moodustada täpsemaid hinnanguid jätkusuutlikkuse kohta, kuigi sellealaseid etteheiteid on pangad teinud ülevaate andmise kulukusest ja keerulisusest. Samuti on faktipõhine aruandlus märgatavalt paranenud aastast 2021 nii detailsuse kui ka standardiseerituse poolest, mis on tervitatav areng ning võimaldab teha aina täpsemaid analüüse.

Kokkuvõte

Tänapäeva ärikeskkonnas on jätkusuutlikkus muutunud eriti oluliseks faktoriks ESG põhimõtete kontekstis, mille abil pangandusettevõtted kajastavad läbi GRI raamistiku keskkondlikule, sotsiaalsele ja juhtimisalasele jätkusuutlikkusele vastavaid tegevusi.

Bakalaureusetöö eesmärgiks oli selgitada, millisel määral jätkusuutlikkuse dimensioonid on seotud Põhja- ja Baltimaade pankade majandusliku edukusega ja vastupidi. Eesmärgi täitmiseks püstitas töö autor kolm uurimisküsimust. Esiteks saada teada, milline on jätkusuutlikkuse dimensioonide seos pankade majanduslikule edukusele. Seejärel uuriti, millisel määral jätkusuutlikkuse dimensioonid on seotud panga majandusliku edukusega. Viimaks uuriti, millisel määral panga majanduslik edukus on seotud jätkusuutlikkuse dimensioonidega. Eesmärgi saavutamiseks viidi sisuanalüüsi ja regressioonanalüüsi kaudu läbi kvantitatiivne uuring. Valimisse kuulub 29 Põhja- ja Baltimaades tegutsevat panku, kes on aastatel 2018-2022 avalikustanud majandusaasta ja jätkusuutlikkuse aruannetes informatsiooni valitud jätkusuutlikkuse dimensioonide näitajate kohta.

Läbiviidud uuringu tulemusena selgus, et keskkondlik dimensiooni kajastuse kasv oli suurim, uuritud perioodi lõikes kasvas dimensiooni kajastamine 79,6%, seda ennekõike regulatiivse surve ajendil, ehk SFDR ja CSRD määruste ajendil. Keskkondlik dimensioon on

kahepoolset negatiivselt seotud omakapitali puhasrentaablusega, mis võib viidata suurematele esialgsetele kuludele, mille potentsiaalselt positiivne seos ei ole uuritava perioodi lõikes kajastatud, samuti võivad keskkonnasõbralikud investeeringud ja finantseeritud projektid olla seotud madalamate majanduslike tulemustega. Lisaks on netointressimarginaalil ühepoolne negatiivne seos keskkondliku dimensiooniga, mis viitab äristrateegiatele, mis uuritud perioodi vältel ei pane rõhku keskkondlikele investeeringutele eesmärgiga eelistada majanduslikku edukust keskkondliku dimensioonile.

Sotsiaalse dimensiooni kajastuse kasv oli uuritud perioodi lõikes madalam, ehk 38,3%. Negatiivne kahepoolne seos eksisteerib sotsiaalse dimensiooni ja netointressimarginaali vahel, mis viitab sellele, et pankade investeeringud töötajate heaolusse, kogukonna toetamise ja muudesse sotsiaalsetesse algatustesse ei pruugi olla seotud majandusliku tulemuslikkusega.

Juhtimisalase dimensiooni kajastuse kasv on olnud aeglaseim, kuid ka baastase oli uuringu perioodi alguses kõrgeim ning püsis kõrgeimal tasemel. Positiivsed seosed eksisteerivad nii varade kui ka omakapitali puhasrentaabluse ja juhtimisalase dimensiooni vahel, sealjuures seos omakapitali puhasrentaablusega on kahesuunaline, mis näitab, et tugevad juhtimistavad võivad anda pankadele turueelise ning seekaudu parendada nende majanduslikku edukust.

Tulemused ühtivad ka teoreetilises osas välja toodud Gompers et al. (2003) ja Velte (2017) uuringutega, mille kohaselt juhtimisalane jätkusuutlikkuse on seotud positiivselt majanduslike tulemustega. Samuti ühilduvad uuringu tulemused teoreetilises osas välja toodud Menicucci ja Paolucci (2022) uuringuga, mille kohaselt on sotsiaalsel dimensioonil negatiivne seos majandusliku edukusega. Kuigi negatiivse seose olemasolu tase on madal, on teoreetilises osas välja toodud ka negatiivse seose olemasolu keskkondliku dimensiooni ja majandusliku edukuse vahel Friede et al. (2015) uuringus.

Autori ettepanek on teostada sarnast uurimust pikema perioodi vältel ning laiema valimi lõikes, et hinnata jätkusuutlikkuse dimensioonide pikaajalisemat seost majandusliku edukusega ning potentsiaalsete esialgsete kulude kasu realiseerumist. Samuti on valimit laiendades Euroopa Liidu pangandusettevõtetele võimalik hinnata EL seadusandluse seost jätkusuutlikkuse dimensioonide arenguga. Lisaks on oluline toetada seadusandlikul poolel jätkusuutlikkuse kasvu ning sellealase aruandluse jätkuvat standardiseerimist, et selle levik oleks paremini arusaadav sidusrühmadele.

Viidatud allikad

1. Agnese, P., Cerciello, M., Oriani, R., & Taddeo, S. (2024). ESG controversies and profitability in the European banking sector. *Finance Research Letters*, 61, 105042. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2024.105042>
2. Aguilera, R. V., Rupp, D. E., Williams, C. A., & Ganapathi, J. (2007). Putting the S Back in Corporate Social Responsibility: A Multilevel Theory of Social Change in Organizations. *The Academy of Management Review*, 32(3), Article 3.
3. Ambec, S., & Lanoie, P. (2008). Does It Pay to Be Green? A Systematic Overview. *Academy of Management Perspectives*, 22(4), 45–62.
4. Arion banki. (2023). SFDR - Arion banki. Arionbanki. <https://www.arionbanki.is/english/about-us/organization/sustainability/sfdr/>
5. BBVA. (2021). What are the ESG (environmental, *social and governance*) criteria and why are they important for investors? NEWS BBVA. <https://www.bbva.com/en/sustainability/what-are-the-esg-environmental-social-and-governance-criteria-and-why-are-they-important-for-investors/>
6. Bedford Consulting. (2023, August 3). The 5 main challenges of ESG reporting and best practice. Bedford Consulting. <https://bedfordconsulting.com/the-5-main-challenges-of-esg-reporting-and-best-practice/>
7. Bekaert, G., Rothenberg, R., & Nogue, M. (2023). Sustainable investment – Exploring the linkage between alpha, ESG, and SDGs. *Sustainable Development*, 31(5), 3831–3842. <https://doi.org/10.1002/sd.2628>
8. Bikker, J. (2010). Measuring Performance of Banks: An Assessment. 11.
9. Brogi, M., & Lagasio, V. (2019). Environmental, social, and governance and company profitability: Are financial intermediaries different? *Corporate Social Responsibility and Environmental Management*, 26(3), 576–587. <https://doi.org/10.1002/csr.1704>
10. Bruno, M., & Lagasio, V. (2021). An Overview of the European Policies on ESG in the Banking Sector. *Sustainability*, 13, 12641. <https://doi.org/10.3390/su132212641>
11. Carroll, A. (1991). The Pyramid of Corporate Social Responsibility: Toward the Moral Management of Organizational Stakeholders. *Business Horizons*, 34, 39–48. [https://doi.org/10.1016/0007-6813\(91\)90005-G](https://doi.org/10.1016/0007-6813(91)90005-G)
12. Casu, B., Girardone, C., & Molyneux, P. (2015). *Introduction to Banking*. Pearson.
13. Cheng, B., Ioannou, I., & Serafeim, G. (2013). CORPORATE SOCIAL RESPONSIBILITY AND ACCESS TO FINANCE.

14. Clark, G. L., Feiner, A., & Viehs, M. (2015). From the Stockholder to the Stakeholder: How Sustainability Can Drive Financial Outperformance (SSRN Scholarly Paper 2508281; Issue 2508281). <https://doi.org/10.2139/ssrn.2508281>
15. Credibl ESG. (2023). Understanding the EU Taxonomy: Differences between NFRD, CSRD, and SFDR - Credibl ESG. <https://www.crediblesg.com/blogs/understanding-the-eu-taxonomy-differences-between-nfrd-csrd-and-sfdr/>
16. Dickinson, D. (2023, July 27). Event Sustainability—The Triple Bottom Line. PRGN. <https://prgn.com/prgn-presents-podcasts/event-sustainability-the-triple-bottom-line/>
17. DNB. (2023). SFDR Sustainable Finance Disclosure Regulation | Prices and Terms | DNB Markets. DNB. <https://www.dnb.no/en/markets/terms-and-agreements/sfdr>
18. Driscoll, C. T., Lambert, K. F., Chapin, F. S., III, Nowak, D. J., Spies, T. A., Swanson, F. J., Kittredge, D. B., & Hart, C. M. (2012). Science and Society: The Role of Long-Term Studies in Environmental Stewardship. *BioScience*, 62(4), 354–366. <https://doi.org/10.1525/bio.2012.62.4.7>
19. Edmans, A. (2011). Does the stock market fully value intangibles? Employee satisfaction and equity prices. *Journal of Financial Economics*, 101(3), 621–640. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2011.03.021>
20. Elkington, J. (1997). Cannibals With Forks: The Triple Bottom Line of 21st Century Business. <https://doi.org/10.1023/A:1006129603978>
21. Enterslice. (2023, April 12). Human Rights and Labor Practices in ESG. Enterslice. <https://enterslice.com/learning/human-rights-and-labor-practices-in-esg/>
22. European Commission. (2020). EU taxonomy for sustainable activities—European Commission. https://finance.ec.europa.eu/sustainable-finance/tools-and-standards/eu-taxonomy-sustainable-activities_en
23. European Parliament. (2021). Non-financial Reporting Directive. [https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/654213/EPRS_BRI\(2021\)654213_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2021/654213/EPRS_BRI(2021)654213_EN.pdf)
24. Flammer, C. (2015). Does Corporate Social Responsibility Lead to Superior Financial Performance? A Regression Discontinuity Approach. *Management Science*, 61(11), 2549–2568.
25. Freeman, R. E. (1984). *Strategic Management: A Stakeholder Approach*. Pitman.
26. Friede, G., Busch, T., & Bassen, A. (2015). ESG and financial performance: Aggregated evidence from more than 2000 empirical studies. *Journal of Sustainable Finance & Investment*, 5(4), 210–233. <https://doi.org/10.1080/20430795.2015.1118917>

27. Fuhrmann, R. (2022). Return on Equity (ROE) vs. Return on Assets (ROA): What's the Difference? Investopedia. <https://www.investopedia.com/ask/answers/070914/what-are-main-differences-between-return-equity-roe-and-return-assets-roa.asp>
28. Gompers, P., Ishii, J., & Metrick, A. (2003). Corporate Governance and Equity Prices. *The Quarterly Journal of Economics*, 118(1), 107–155.
29. Gregory, R. (2020). Measuring the effect of Sustainability on Tobin's Q. <https://doi.org/10.13140/RG.2.2.27507.89125>
30. GRI. (2020). The value of sustainability reporting and the GRI Standards. <https://www.globalreporting.org/media/jzylu3ek/the-value-of-sustainability-reporting-and-the-gri-standards.pdf>
31. GRI. (2021). GRI - GRI Standards English Language. <https://www.globalreporting.org/how-to-use-the-gri-standards/gri-standards-english-language/>
32. GRI. (2022). GRI - Integrating SDGs into sustainability reporting. <https://www.globalreporting.org/public-policy-partnerships/sustainable-development/integrating-sdgs-into-sustainability-reporting/>
33. Grober, U. (2007). A conceptual history of 'sustainable development.' <https://bibliothek.wzb.eu/pdf/2007/p07-002.pdf>
34. Harjoto, M., & Laksmana, I. (2018). The Impact of Corporate Social Responsibility on Risk Taking and Firm Value. *Journal of Business Ethics*, 151(2), Article 2. <https://doi.org/10.1007/s10551-016-3202-y>
35. Jan, A., Marimuthu, M., & @ Mat Isa, M. P. bin M. (2019). The nexus of sustainability practices and financial performance: From the perspective of Islamic banking. *Journal of Cleaner Production*, 228, 703–717. <https://doi.org/10.1016/j.jclepro.2019.04.208>
36. Khan, M., Serafeim, G., & Yoon, A. (2015). Corporate Sustainability: First Evidence on Materiality.
37. KPMG. (2021, March 9). What is the SFDR? - KPMG Ireland. KPMG. <https://kpmg.com/ie/en/home/insights/2021/03/what-is-the-sfdr-sustainable-futures.html>
38. KPMG. (2022). Big shifts, small steps. Global Trends.
39. KPMG. (2023). Counting on it—Sustainability reporting in financial services. <https://assets.kpmg.com/content/dam/kpmg/xx/pdf/2023/06/esg-fs-spotlight-web-pdf.pdf>
40. Liu, S., Jin, J., & Nainar, K. (2023). Does ESG performance reduce banks' nonperforming loans? *Finance Research Letters*, 55, 103859. <https://doi.org/10.1016/j.frl.2023.103859>

41. Luo, X., & Bhattacharya, C. B. (2006). Corporate Social Responsibility, Customer Satisfaction, and Market Value. *Journal of Marketing*, 70(4), 1–18.
42. Menicucci, E., & Paolucci, G. (2022). ESG dimensions and bank performance: An empirical investigation in Italy. *Corporate Governance: The International Journal of Business in Society*, 23(3), 563–586. <https://doi.org/10.1108/CG-03-2022-0094>
43. Monteiro, G. F. A., Varella Miranda, B., Rodrigues, V. P., & Macchione Saes, M. S. (2021). ESG: Disentangling the governance pillar. *RAUSP Management Journal*, 56(4), 482–487. <https://doi.org/10.1108/RAUSP-06-2021-0121>
44. Nizam, E., Ng, A., Dewandaru, G., Nagayev, R., & Nkoba, M. A. (2019). The impact of social and environmental sustainability on financial performance: A global analysis of the banking sector. *Journal of Multinational Financial Management*, 49, 35–53. <https://doi.org/10.1016/j.mulfin.2019.01.002>
45. Novisto. (2023, June 30). 4 Challenges of ESG Reporting and Strategies for Overcoming Them. Novisto. <https://novisto.com/challenges-of-esg-reporting-and-strategies/>
46. Porter, M. E., & Kramer, M. R. (2011). Creating Shared Value. *Harvard Business Review*. <https://hbr.org/2011/01/the-big-idea-creating-shared-value>
47. Riegler, M. (2023). Towards a definition of sustainable banking—A consolidated approach in the context of guidelines and strategies. *International Journal of Corporate Social Responsibility*, 8(1), 5. <https://doi.org/10.1186/s40991-023-00078-4>
48. Riigikantselei. (2023). Ülemaailmsed säästva arengu eesmärgid. <https://www.riigikantselei.ee/valitsuse-too-planeerimine-ja-korraldamine/valitsuse-too-toetamine/saastev-areng>
49. Riim, M. (2023, February 21). ESG ehk jätkusuutlik ettevõtlus- mida see tähendab? Kukkur - Swedbanki Majandusblogi. <https://blog.swedbank.ee/ettevotlus/jatkusuutlik-ettevotus/mis-on-jatkusuutlik-ettevotlus>
50. Sebayang, P. (2020). The Impact of the Capital Adequacy Ratio, Non-Performing Loan Against to Return on Equity (Case Study Private Bank in Indonesia). *SHS Web of Conferences*, 76, 01035. <https://doi.org/10.1051/shsconf/20207601035>
51. Seneca ESG. (2023, September 23). Understanding GRI: The Global Reporting Initiative as an ESG Standard. Seneca ESG. <https://senecaesg.com/insights/understanding-gri-the-global-reporting-initiative-as-an-esg-standard/>
52. Servaes, H., & Tamayo, A. (2013). The Impact of Corporate Social Responsibility on Firm Value: The Role of Customer Awareness. *Management Science*, 59(5), Article 5.

53. UNCDF. (2023, November 28). People | Impact | Planet: Making Access Possible (MAP) Sustainable Finance and Financial Inclusion Summary Note.
<https://www.uncdf.org/article/8208/map-sustainable-finance-and-financial-inclusion-summary-note>
54. United Nations. (2015). Transforming our world: The 2030 Agenda for Sustainable Development | Department of Economic and Social Affairs.
<https://sdgs.un.org/2030agenda>
55. United Nations. (2023). THE 17 GOALS | Sustainable Development.
<https://sdgs.un.org/goals>
56. Velte, P. (2017). Does ESG performance have an impact on financial performance? Evidence from Germany. *Journal of Global Responsibility*, 8(2), 169–178.
<https://doi.org/10.1108/JGR-11-2016-0029>
57. WCED. (1987). Report of the World Commission on Environment and Development: Our Common Future. <https://sustainabledevelopment.un.org/content/documents/5987our-common-future.pdf>
58. Weber, O. (2014). Social banking: Concept, definitions and practice. *Global Social Policy*, 14(2), Article 2. <https://doi.org/10.1177/1468018114539864>
59. Weber, O. (2017). Corporate sustainability and financial performance of Chinese banks.
60. Weber, O., & Oni, O. (2015). The Impact of Financial Sector Sustainability Regulations on Banks [dataset]. https://doi.org/10.1163/9789004322714_cclc_2015-0136-013
61. Zerbib, O. D. (2019). The effect of pro-environmental preferences on bond prices: Evidence from green bonds. *Journal of Banking & Finance*, 98, 39–60.
<https://doi.org/10.1016/j.jbankfin.2018.10.012>
62. Zyadat, A. A. H. (2016). The Impact of Sustainability on the Financial Performance of Jordanian Islamic Banks. *International Journal of Economics and Finance*, 9(1), Article 1.
<https://doi.org/10.5539/ijef.v9n1p55>

LISA A
Kodeerimistabel

Pealkiri	Selgitused	Väärtused
Finantsnäitajad		
1.1	Netointressimarginaal	Vabatekst
1.2	Omakapitali puharentaablus	Vabatekst
1.3	Varade puharentaablus	Vabatekst
1.4	Koguvamad	Vabatekst
1.5	Omakapital	Vabatekst
1.6	Netointressitulu	Vabatekst
1.7	Puhaskasum	Vabatekst
Keskkondlikud näitajad		
2.1	Tarbitud energia kogus	Jah(1)/Ei(0)
2.2	Taastuenergia kasutuse osakaal	Jah(1)/Ei(0)
2.3	Otseste kasvuhoonegaaside heitkogus	Jah(1)/Ei(0)
2.4	Kaudsete kasvuhoonegaaside heitkogus	Jah(1)/Ei(0)
2.5	Jäätmetekke kogus	Jah(1)/Ei(0)
2.6	Keskkonnaalane juhtimine	Jah(1)/Ei(0)
2.7	Finantseerimistegevuse keskkondlik mõju	Jah(1)/Ei(0)
2.8	Eetiline krediidipoliitika	Jah(1)/Ei(0)
Sotsiaalsed näitajad		
3.1	Tööjõu voolavus	Jah(1)/Ei(0)
3.2	Sooline palgalõhe	Jah(1)/Ei(0)
3.3	Tegevjuhi ja keskmise töötaja palgasuhe	Jah(1)/Ei(0)
3.4	Töötajate rahulolu küsitlused	Jah(1)/Ei(0)
3.5	Kogukonnale jagatud majanduslik väärtus	Jah(1)/Ei(0)
3.6	Panused kohalikule kogukonnale	Jah(1)/Ei(0)
3.7	Tarnijate kvaliteedi hindamine	Jah(1)/Ei(0)
Juhtimisalased näitajad		
4.1	Juhtimisalane läbipaistvus	Jah(1)/Ei(0)
	Sidusrühmade valimise protsess ja kaasamine	Jah(1)/Ei(0)
4.2		
4.3	Nõukogu sooline mitmekesisus	Jah(1)/Ei(0)
4.4	Vastutuse delegeerimine juhtide seas	Jah(1)/Ei(0)
4.5	Nõukogu liikmete sõltumatus	Jah(1)/Ei(0)
4.6	Osalusmäär nõukogu koosolekutel	Jah(1)/Ei(0)

Allikas: Autori koostatud

LISA B

Kodeerimistabeli alusel kogutud andmed

Valimisse kuuluvate ettevõtete finantsnäitajad aastatel 2018-2022

Näitajad		1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7
Aktia Bank Abp.	Allikas MAA 2018	0,90%	9,49%	0,60%	9 266 069	589 939	83 689	56 005
	MAA 2019	0,80%	10,14%	0,64%	9 697 098	609 996	77 568	61 825
	MAA 2020	0,76%	6,39%	0,40%	10 572 768	666 830	80 677	42 621
	MAA 2021	0,83%	9,12%	0,58%	11 653 341	738 397	96 249	67 356
	MAA 2022	0,80%	7,39%	0,42%	12 393 275	697 754	99 180	51 583
	MAA 2018	2,52%	3,87%	0,67%	8 721 113	1 504 486	219 607	58 252
Arion banki hf.	MAA 2019	2,80%	0,58%	0,10%	7 958 181	1 396 362	223 013	8 092
	MAA 2020	2,66%	6,32%	1,07%	7 511 039	1 267 173	199 563	80 035
	MAA 2021	2,36%	14,70%	2,18%	8 900 529	1 318 268	210 431	193 847
	MAA 2022	2,74%	13,50%	1,73%	9 679 441	1 240 469	265 290	167 406
Avanza Bank Holding AB	MAA 2018	0,07%	21,62%	0,29%	11 896 983	157 213	8 864	33 995
	MAA 2019	0,11%	22,98%	0,29%	14 830 151	184 970	15 692	42 510
	MAA 2020	0,14%	42,09%	0,65%	20 349 906	315 224	28 124	132 668
	MAA 2021	0,12%	43,55%	0,73%	27 120 535	456 719	31 193	198 916
	MAA 2022	0,33%	33,65%	0,69%	21 556 007	442 670	70 545	148 957
	MAA 2018	0,98%	9,46%	0,41%	5 557 791	242 383	54 526	22 932
Bank of Åland Plc	MAA 2019	0,96%	10,18%	0,47%	5 607 500	258 355	53 915	26 309
	MAA 2020	0,98%	10,77%	0,52%	6 035 058	292 368	58 890	31 485

Bigbank AS	MAA 2021	0,94%	12,01%	0,60%	6 634 639	331 918	62 229	39 850
	MAA 2022	1,16%	11,62%	0,62%	5 897 719	316 446	68 217	36 779
	MAA 2018	11,41%	14,46%	3,32%	528 517	121 174	60 287	17 526
	MAA 2019	10,55%	17,34%	4,26%	574 193	141 053	60 560	24 453
	MAA 2020	8,29%	13,69%	2,82%	757 800	156 300	62 800	21 400
	MAA 2021	6,06%	19,29%	3,12%	1 151 100	186 100	69 700	35 900
	MAA 2022	5,06%	15,79%	2,05%	1 646 400	213 400	83 300	33 700
	MAA 2018	2,64%	12,35%	1,42%	2 329 983	267 820	61 469	33 079
	MAA 2019	2,18%	12,09%	1,13%	3 447 443	322 314	75 113	38 976
Citadele banka AS	MAA 2020	1,35%	-1,50%	-0,11%	4 360 446	317 599	58 660	-4 761
	MAA 2021	1,63%	8,58%	0,62%	4 799 896	345 563	78 464	29 643
	MAA 2022	1,90%	11,30%	0,82%	5 119 853	373 205	97 227	42 183
Danske Bank A/S	MAA 2018	0,81%	9,00%	0,41%	478 238 447	21 820 757	3 878 598	1 963 088
	MAA 2019	0,74%	8,84%	0,40%	503 076 470	22 807 079	3 730 822	2 016 024
	MAA 2020	0,68%	2,72%	0,11%	552 197 243	22 667 034	3 778 488	616 668
	MAA 2021	0,68%	7,31%	0,33%	529 187 765	23 758 521	3 599 866	1 737 143
	MAA 2022	0,74%	-3,16%	-0,13%	504 951 424	21 512 842	3 760 769	-680 068
	MAA 2018	1,40%	10,84%	0,92%	265 385 150	22 557 662	3 708 680	2 445 662
	MAA 2019	1,40%	10,62%	0,92%	282 156 609	24 470 696	3 959 878	2 598 133
DNB Bank ASA	MAA 2020	1,32%	10,08%	0,96%	209 638 087	19 885 677	2 758 988	2 004 036
	MAA 2021	1,27%	10,88%	0,99%	225 902 024	20 484 796	2 864 096	2 228 206
	MAA 2022	1,47%	14,39%	1,18%	249 801 072	20 403 294	3 679 159	2 935 542
	MAA 2018	0,09%	22,35%	2,12%	815 500	77 400	700	17 300
	MAA 2019	0,03%	22,86%	2,03%	923 200	81 800	300	18 700

Evli Plc	MAA 2020	0,03%	24,32%	3,00%	772 600	95 400	200	23 200
	MAA 2021	0,38%	44,56%	12,35%	368 300	102 100	1 400	45 500
	MAA 2022	0,44%	17,50%	6,85%	366 600	143 400	1 600	25 100
	MAA 2018	4,33%	9,94%	1,21%	4 357 071	530 279	188 481	52 697
	MAA 2019	4,23%	7,82%	1,01%	4 370 435	565 372	184 875	44 222
Ikano Bank AB	MAA 2020	4,28%	-2,85%	-0,39%	4 269 729	581 454	182 555	-16 596
	MAA 2021	3,88%	-0,98%	-0,23%	4 263 906	996 910	165 526	-9 815
	MAA 2022	3,77%	-3,41%	-0,70%	4 328 976	893 208	163 207	-30 489
	MAA 2018	2,83%	6,04%	0,94%	8 467 013	1 320 630	239 216	79 734
	MAA 2019	2,74%	4,70%	0,70%	8 823 510	1 324 545	241 440	62 188
Íslandsbanki hf.	MAA 2020	2,48%	3,63%	0,50%	8 609 379	1 192 614	213 737	43 265
	MAA 2021	2,38%	11,65%	1,66%	9 679 284	1 379 996	230 618	160 721
	MAA 2022	2,75%	11,21%	1,57%	10 316 231	1 441 645	284 056	161 603
	MAA 2018	0,92%	7,86%	0,42%	80 172 667	4 249 860	735 707	334 108
	MAA 2019	0,79%	7,51%	0,38%	86 903 599	4 347 186	689 129	326 373
Jyske Bank A/S	MAA 2020	0,74%	4,83%	0,24%	90 383 788	4 474 844	667 330	216 217
	MAA 2021	0,77%	9,10%	0,49%	87 005 042	4 692 437	668 639	427 025
	MAA 2022	0,78%	10,06%	0,50%	100 641 421	5 005 233	785 808	503 475
	MAA 2018	3,08%	8,04%	1,45%	9 932 393	1 794 741	305 708	144 262
	MAA 2019	2,78%	7,36%	1,28%	10 492 142	1 822 344	291 815	134 138
Landsbankinn hf.	MAA 2020	2,43%	4,07%	0,67%	10 018 363	1 654 092	243 859	67 386
	MAA 2021	1,67%	13,78%	2,25%	11 718 197	1 914 726	195 906	263 880
	MAA 2022	2,60%	6,09%	0,95%	11 770 490	1 838 273	306 042	111 953
	MAA 2018	2,37%	14,66%	1,12%	1 649 012	125 579	39 021	18 407
	MAA 2019	1,59%	12,87%	0,74%	3 004 631	171 748	47 915	22 100

LHV Pank AS	MAA 2020	1,40%	16,12%	0,70%	4 938 859	214 682	69 047	34 603
	MAA 2021	1,43%	22,88%	0,94%	6 808 847	279 959	97 664	64 050
	MAA 2022	2,14%	20,83%	1,34%	6 056 950	388 222	129 489	80 873
	MAA 2018	1,72%	5,29%	0,62%	4 060 571	474 521	69 957	25 095
	MAA 2019	1,85%	3,31%	0,39%	13 738 664	1 632 269	254 152	53 997
Luminor Pank AS	MAA 2020	1,52%	1,99%	0,22%	14 924 103	1 665 235	226 930	33 111
	MAA 2021	1,80%	4,82%	0,56%	13 316 800	1 548 800	239 200	74 700
	MAA 2022	2,04%	7,88%	0,85%	14 756 700	1 583 400	300 800	124 700
	MAA 2018	0,81%	8,19%	0,49%	551 408 000	32 901 000	4 491 000	2 694 000
	MAA 2019	0,78%	7,94%	0,45%	554 848 000	31 528 000	4 318 000	2 502 000
Nordea Bank Abp.	MAA 2020	0,82%	6,71%	0,41%	552 160 000	33 740 000	4 515 000	2 265 000
	MAA 2021	0,86%	11,43%	0,67%	570 353 000	33 503 000	4 925 000	3 831 000
	MAA 2022	0,95%	13,35%	0,71%	594 844 000	31 404 000	5 664 000	4 194 000
	MAA 2018	0,41%	5,94%	0,13%	8 972 991	193 667	36 777	11 499
	MAA 2019	0,43%	11,10%	0,29%	10 993 925	290 796	47 335	32 286
Nordnet AB	MAA 2020	0,36%	27,84%	0,70%	16 694 630	418 549	59 980	116 543
	MAA 2021	0,31%	33,13%	0,85%	22 597 291	582 083	70 675	192 862
	MAA 2022	0,62%	27,31%	0,80%	18 499 678	540 941	114 535	147 750
	MAA 2018	9,32%	23,92%	3,58%	5 079 845	760 858	473 670	182 007
	MAA 2019	9,06%	20,91%	3,41%	5 866 117	956 959	531 393	200 110
Nordax Bank (ex. Bank Norwegia n)	MAA 2020	8,57%	16,66%	2,99%	6 015 250	1 078 328	515 269	179 621
	MAA 2021	8,26%	10,75%	2,13%	5 631 344	1 113 934	465 266	119 726
	MAA 2022	5,65%	4,93%	0,82%	10 668 878	1 766 210	603 251	86 996

Nykredit Bank A/S	MAA 2018	0,64%	7,25%	0,40%	193 512 415	10 675 835	1 232 994	774 062
	MAA 2019	0,58%	8,80%	0,46%	215 395 594	11 284 761	1 249 850	993 432
	MAA 2020	0,59%	6,31%	0,34%	223 844 200	12 061 116	1 314 233	761 127
	MAA 2021	0,60%	9,47%	0,53%	225 004 908	12 584 202	1 341 580	1 191 933
	MAA 2022	0,68%	9,75%	0,59%	214 719 278	12 997 236	1 458 764	1 267 814
OP Financial Group	MAA 2018	0,84%	6,71%	0,57%	140 382 000	11 835 000	1 175 000	794 000
	MAA 2019	0,84%	5,33%	0,46%	147 024 000	12 570 000	1 241 000	670 000
	MAA 2020	0,80%	4,89%	0,40%	160 207 000	13 112 000	1 284 000	641 000
	MAA 2021	0,81%	6,37%	0,52%	174 110 000	14 184 000	1 409 000	904 000
	MAA 2022	0,92%	7,14%	0,58%	175 516 000	14 335 000	1 618 000	1 023 000
Resurs Holding AB	MAA 2018	9,81%	17,17%	2,95%	3 599 688	618 386	353 218	106 168
	MAA 2019	6,91%	16,48%	2,82%	3 970 324	679 136	274 507	111 939
	MAA 2020	6,86%	10,73%	2,07%	4 119 555	792 862	282 662	85 091
	MAA 2021	5,90%	12,85%	2,15%	4 174 776	699 776	246 348	89 892
	MAA 2022	5,47%	10,54%	1,67%	4 273 517	676 641	233 665	71 302
Rietumu banka AS	MAA 2018	2,18%	4,70%	1,39%	1 542 405	457 510	33 684	21 483
	MAA 2019	1,25%	5,99%	1,07%	1 718 724	307 770	21 487	18 431
	MAA 2020	1,72%	5,59%	1,23%	1 470 183	324 014	25 270	18 125
	MAA 2021	1,59%	6,30%	1,37%	1 565 182	341 500	24 880	21 500
	MAA 2022	2,03%	5,73%	1,36%	1 402 576	333 798	28 515	19 111
Šiaulių bankas AB	MAA 2018	2,49%	19,72%	2,39%	2 221 738	269 110	55 298	53 065
	MAA 2019	2,55%	17,06%	2,15%	2 469 818	311 351	62 884	53 103
	MAA 2020	2,09%	12,12%	1,44%	2 987 669	355 564	62 431	43 095

	MAA 2021	1,73%	13,74%	1,43%	3 919 474	407 581	67 698	56 005
	MAA 2022	2,22%	14,36%	1,54%	4 141 470	442 784	91 805	63 579
	MAA 2018	0,82%	15,55%	0,90%	250 091 659	14 492 953	2 047 671	2 253 392
	MAA 2019	0,80%	12,96%	0,71%	271 668 442	14 807 136	2 182 555	1 918 841
Skandina viska Enskilda Banken AB	MAA 2020	0,83%	9,16%	0,52%	302 148 727	17 087 163	2 498 634	1 564 789
	MAA 2021	0,79%	13,16%	0,77%	321 085 824	18 776 771	2 535 954	2 470 459
	MAA 2022	0,95%	13,20%	0,76%	315 869 425	18 286 453	2 990 147	2 413 093
	MAA 2018	1,47%	10,64%	0,98%	23 574 421	2 174 023	346 373	231 251
	MAA 2019	1,56%	12,58%	1,22%	25 848 502	2 508 536	402 735	315 562
SpareBan k 1 SR Bank ASA	MAA 2020	1,44%	6,02%	0,55%	27 324 208	2 512 351	394 277	151 352
	MAA 2021	1,31%	11,61%	1,04%	30 358 536	2 710 608	399 027	314 753
	MAA 2022	1,31%	11,69%	0,98%	33 004 904	2 756 268	430 867	322 291
	MAA 2018	1,12%	6,88%	0,71%	2 017 706	209 073	22 581	14 393
	MAA 2019	1,30%	9,13%	1,02%	2 100 275	235 530	27 364	21 495
Storebran d Bank ASA	MAA 2020	1,00%	5,42%	0,56%	2 185 640	227 257	21 751	12 308
	MAA 2021	0,95%	6,77%	0,74%	2 485 195	270 931	23 716	18 341
	MAA 2022	1,37%	4,63%	0,57%	2 684 416	328 445	36 904	15 208
	MAA 2018	1,05%	12,20%	0,58%	290 092 244	13 857 086	3 047 446	1 690 677
	MAA 2019	1,05%	10,59%	0,55%	291 926 640	15 200 091	3 056 052	1 609 575
Svenska Handelsb anken AB	MAA 2020	0,96%	9,09%	0,50%	311 575 223	17 040 456	2 977 630	1 549 087
	MAA 2021	0,91%	10,75%	0,58%	325 219 031	17 659 560	2 946 418	1 899 075

Swedbank AB	MAA 2022	1,06%	10,95%	0,62%	308 797 611	17 527 091	3 273 309	1 919 638
	MAA 2018	1,20%	15,38%	0,94%	218 783 008	13 403 953	2 618 665	2 061 307
	MAA 2019	1,13%	14,21%	0,82%	229 023 509	13 184 057	2 577 792	1 873 193
	MAA 2020	1,07%	8,33%	0,50%	257 847 496	15 422 600	2 754 330	1 284 844
	MAA 2021	0,98%	12,91%	0,76%	267 288 938	15 712 675	2 628 367	2 028 122
	MAA 2022	1,16%	15,54%	0,96%	255 255 177	15 744 430	2 964 576	2 446 086
Sydbank A/S	MAA 2018	1,31%	9,57%	0,78%	19 093 497	1 561 222	249 512	149 413
	MAA 2019	1,14%	7,32%	0,57%	20 057 650	1 573 280	228 863	115 167
	MAA 2020	0,96%	6,43%	0,48%	22 686 385	1 675 581	217 561	107 773
	MAA 2021	1,14%	11,34%	0,88%	22 891 697	1 770 756	260 303	200 874
	MAA 2022	1,44%	13,89%	1,07%	24 329 594	1 870 857	349 159	259 923

Allikas: Autori koostatud

Valimisse kuuluvate ettevõtete keskkondliku jätkusuutlikkuse näitajad aastatel 2018-2022

Näitajad		Allikas	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	2.7	2.8
Aktia Bank Abp.	MAA 2018	1	0	0	1	0	1	0	1	
	MAA 2019	1	0	1	1	0	1	1	1	
	MAA 2020	1	0	1	1	0	1	1	1	
	MAA 2021	1	0	1	1	0	1	1	1	
	MAA 2022	1	1	1	1	0	1	1	1	
Arion banki hf.	MAA 2018	1	0	1	0	1	1	0	0	
	MAA 2019	1	1	1	0	1	1	0	0	
	MAA 2020	1	1	1	0	1	1	0	0	
	MAA 2021	1	1	1	0	1	1	1	0	
Avanza Bank Holding AB	MAA 2022	1	1	1	0	1	1	1	1	
	MAA 2018	1	0	0	0	0	0	0	0	
	MAA 2019	1	0	0	0	0	0	0	1	
	MAA 2020	1	0	0	0	0	0	0	1	
Bank of Åland Plc	MAA 2021	1	1	0	0	0	0	0	1	
	MAA 2022	1	1	0	0	1	0	0	1	
	MAA 2018	1	1	0	1	0	0	1	1	
	MAA 2019	1	1	0	1	0	0	1	1	
	MAA 2020	1	1	0	1	0	0	1	1	
	MAA 2021	1	1	1	1	1	0	1	1	

Skandinaviska Enskilda Banken AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	1	1	1	1	0	1
	MAA 2019	0	0	1	1	1	1	0	1
SpareBank 1 SR Bank ASA	MAA 2020	0	0	1	1	1	1	0	1
	MAA 2021	0	0	1	1	1	1	0	1
	MAA 2022	0	0	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	1	1	0	1	1	1
	MAA 2019	1	0	1	1	1	1	1	1
Storebrand Bank ASA	MAA 2020	0	0	1	1	0	1	1	1
	MAA 2021	1	0	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	0	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	1	0	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	0	1	1	1
Svenska Handelsbanken AB	MAA 2020	0	0	1	1	0	1	1	1
	MAA 2021	0	0	0	0	0	1	1	1
	MAA 2022	0	0	0	0	0	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1	1	1
Swedbank AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	0	0	0	0	0	0	0	1
	MAA 2019	1	0	1	1	0	0	0	1
Sydbank A/S	MAA 2020	1	0	1	1	0	0	0	1
	MAA 2021	1	1	1	1	0	0	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	0	0	1	1

Allikas: Autori koostatud

Valimisse kuuluvate ettevõtete sotsiaalse jätkusuutlikkuse näitajad aastatel 2018-2022

Näitajad		3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7
Aktia Bank Abp.	Allikas	3.1	3.2	3.3	3.4	3.5	3.6	3.7
	MAA 2018	1	0	0	1	1	0	1
	MAA 2019	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2020	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	0	0	1	1	1	1
Arion banki hf.	MAA 2022	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	0	1	1
	MAA 2020	1	1	1	1	0	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	0	1	1
MAA 2022	1	1	1	1	1	1	1	
MAA 2018	1	1	0	1	0	0	1	

	MAA 2019	1	1	0	1	0	0	1
Avanza Bank Holding AB	MAA 2020	1	1	0	1	0	0	1
	MAA 2021	1	1	0	1	0	0	1
	MAA 2022	1	1	0	1	0	0	1
	MAA 2018	1	0	0	1	1	1	1
Bank of Åland Plc	MAA 2019	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2020	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2018	0	0	0	0	1	1	0
Bigbank AS	MAA 2019	0	0	0	0	1	1	0
	MAA 2020	0	0	0	0	1	1	0
	MAA 2021	0	0	0	1	1	1	0
	MAA 2022	0	0	0	1	1	1	0
	MAA 2018	0	0	0	1	0	0	0
Citadele banka AS	MAA 2019	0	0	0	1	0	0	0
	MAA 2020	0	0	0	1	0	0	0
	MAA 2021	1	0	0	1	0	1	1
	MAA 2022	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	0	1	1	1	1
Danske Bank A/S	MAA 2019	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2020	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	0	1	1	1	1
DNB Bank ASA	MAA 2019	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2020	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2021	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2022	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2018	1	0	0	1	1	1	1
Evli Plc	MAA 2019	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2020	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2018	0	0	0	1	0	0	1
Ikano Bank AB	MAA 2019	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2020	1	0	0	1	0	0	1
	MAA 2021	0	0	0	1	0	0	1
	MAA 2022	0	0	0	1	1	1	1
	MAA 2018	0	0	0	0	1	1	0
Íslandsbanki hf.	MAA 2019	1	1	0	0	1	1	0
	MAA 2020	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	0	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	0	1	1	1
	MAA 2018	1	0	0	1	0	1	1
Jyske Bank A/S	MAA 2019	0	0	0	1	0	1	1
	MAA 2020	1	1	1	1	0	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	0	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	0	1	1

	MAA 2018	0	0	0	0	0	0	0
	MAA 2019	1	1	0	1	1	1	1
Landsbankinn hf.	MAA 2020	0	0	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2018	0	0	0	1	1	1	0
	MAA 2019	1	0	0	1	1	1	0
LHV Pank AS	MAA 2020	1	0	1	1	1	1	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	0	0	0	0	0	0	0
	MAA 2019	0	0	0	1	0	0	0
Luminor Pank AS	MAA 2020	0	0	0	1	1	1	1
	MAA 2021	0	0	0	1	0	0	1
	MAA 2022	0	1	0	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	0	1	0	1	1
	MAA 2019	1	0	0	1	0	1	1
Nordea Bank Abp.	MAA 2020	1	0	0	1	0	1	1
	MAA 2021	1	0	0	1	0	1	1
	MAA 2022	1	0	0	1	0	1	1
	MAA 2018	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	0	1	1	1	1
Nordnet AB	MAA 2020	1	1	0	1	1	0	1
	MAA 2021	1	1	0	1	0	0	1
	MAA 2022	1	1	0	1	0	0	1
	MAA 2018	1	0	0	0	0	0	0
	MAA 2019	0	0	0	1	1	0	1
Nordax Bank (ex. Bank Norwegian)	MAA 2020	0	0	0	0	1	0	1
	MAA 2021	0	1	1	1	1	0	1
	MAA 2022	0	1	0	1	0	0	1
	MAA 2018	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2019	1	1	0	1	0	1	1
Nykredit Bank A/S	MAA 2020	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2021	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2022	1	1	0	1	0	1	1
	MAA 2018	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	0	1	1	1	1
OP Financial Group	MAA 2020	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2018	0	0	0	1	0	1	0
	MAA 2019	0	0	0	1	0	1	0
Resurs Holding AB	MAA 2020	0	0	0	1	0	1	1
	MAA 2021	0	0	0	1	0	1	1
	MAA 2022	0	0	0	1	0	1	1
	MAA 2018	1	0	0	1	0	1	1
	MAA 2019	1	0	0	1	0	1	1
Rietumu banka AS	MAA 2020	1	0	0	1	0	1	1
	MAA 2021	1	0	0	1	0	1	1

	MAA 2022	1	0	0	1	0	1	1
	MAA 2018	1	0	0	0	1	1	0
	MAA 2019	1	0	0	0	1	1	0
Šiaulių bankas AB	MAA 2020	1	0	0	1	1	1	0
	MAA 2021	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	0	0	1	1	1	1
Skandinaviska Enskilda Banken AB	MAA 2020	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2018	0	1	0	1	1	1	1
	MAA 2019	0	1	0	1	1	1	1
SpareBank 1 SR Bank ASA	MAA 2020	0	1	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1	1
Storebrand Bank ASA	MAA 2020	1	1	1	1	0	0	1
	MAA 2021	1	1	1	1	0	0	1
	MAA 2022	1	1	1	1	0	0	1
	MAA 2018	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	0	0	1	1	1	1
Svenska Handelsbanken AB	MAA 2020	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	0	0	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	0	1	1	1	1
Swedbank AB	MAA 2020	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	0	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	0	0	0	1	0	0	0
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1	1
Sydbank A/S	MAA 2020	1	1	1	1	0	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	0	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	0	0	0

Allikas: Autori koostatud

Valimisse kuuluvate ettevõtete juhtimiselase jätkusuutlikkuse näitajad aastatel 2018-2022

Näitajad							
	Allikas	4.1	4.2	4.3	4.4	4.5	4.6
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Aktia Bank Abp.	MAA 2020	1	1	1	1	1	1

	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	0	1	0
	MAA 2019	1	1	1	0	1	1
Arion banki hf.	MAA 2020	1	1	1	0	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Avanza Bank Holding AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	0	1	1	1	1
Bank of Åland Plc	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	0	0	1	1
	MAA 2019	1	0	0	1	0	1
Bigbank AS	MAA 2020	1	0	0	1	1	1
	MAA 2021	1	0	0	1	1	1
	MAA 2022	1	0	0	1	1	1
	MAA 2018	1	0	1	1	0	0
	MAA 2019	1	0	1	1	0	0
Citadele banka AS	MAA 2020	1	0	1	1	0	0
	MAA 2021	1	1	1	1	0	0
	MAA 2022	1	1	1	1	0	0
	MAA 2018	1	1	1	1	1	0
	MAA 2019	1	1	1	1	1	0
Danske Bank A/S	MAA 2020	1	1	1	1	1	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	0
	MAA 2022	1	1	1	1	1	0
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
DNB Bank ASA	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Evli Plc	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	0	1	1	1	1
Ikano Bank AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	0	1	1	1	0	0
	MAA 2019	1	0	1	1	1	0

Íslandsbanki hf.	MAA 2020	1	0	1	1	1	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	0
	MAA 2022	1	1	1	1	1	0
	MAA 2018	1	1	1	1	0	0
	MAA 2019	1	1	1	1	0	0
Jyske Bank A/S	MAA 2020	1	1	1	1	0	1
	MAA 2021	1	1	1	1	0	1
	MAA 2022	1	1	1	1	0	1
	MAA 2018	0	0	0	0	0	0
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Landsbankinn hf.	MAA 2020	1	0	1	1	1	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	0	0	0	0
	MAA 2019	0	0	1	1	0	0
LHV Pank AS	MAA 2020	1	1	1	1	0	0
	MAA 2021	1	1	0	1	0	0
	MAA 2022	1	1	0	1	0	0
	MAA 2018	1	1	0	1	1	0
	MAA 2019	1	1	0	1	1	0
Luminor Pank AS	MAA 2020	1	1	1	1	1	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	0
	MAA 2022	1	1	1	1	1	0
	MAA 2018	1	1	1	1	0	0
	MAA 2019	1	1	1	1	0	0
Nordea Bank Abp.	MAA 2020	1	1	1	1	0	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	0	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Nordnet AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Nordax Bank (ex. Bank Norwegian)	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	0	0
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Nykredit Bank A/S	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	0	0	0
	MAA 2019	1	1	1	0	0	0
OP Financial Group	MAA 2020	1	1	1	0	0	0
	MAA 2021	1	1	1	1	0	0
	MAA 2022	1	1	1	1	0	0
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1

	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Resurs Holding AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	1	0	0
	MAA 2019	1	1	1	1	0	0
Rietumu banka AS	MAA 2020	1	1	1	1	0	0
	MAA 2021	1	1	1	1	0	0
	MAA 2022	1	1	1	1	0	0
	MAA 2018	1	1	1	1	1	0
	MAA 2019	1	1	1	1	1	0
Šiaulių bankas AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	0
	MAA 2022	1	1	1	1	1	0
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Skandinaviska Enskilda Banken AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	1	1	0
	MAA 2019	1	1	1	1	1	0
SpareBank 1 SR Bank ASA	MAA 2020	1	1	1	1	1	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	0
	MAA 2022	1	1	1	1	1	0
	MAA 2018	1	1	1	1	1	0
	MAA 2019	1	1	1	1	1	0
Storebrand Bank ASA	MAA 2020	1	1	1	1	1	0
	MAA 2021	1	1	1	1	1	0
	MAA 2022	1	1	1	1	1	0
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Svenska Handelsbanken AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	1	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Swedbank AB	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1
	MAA 2018	1	0	1	1	1	1
	MAA 2019	1	1	1	1	1	1
Sydbank A/S	MAA 2020	1	1	1	1	1	1
	MAA 2021	1	1	1	1	1	1
	MAA 2022	1	1	1	1	1	1

Allikas: Autori koostatud

LISA C

Valimisse kaasatud pangandusettevõtete jätkusuutlikkuse skoorid

Valimisse kaasatud pangandusettevõtete keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse skoorid aastal 2018

Panga nimi	Keskkondlik skoor	Sotsiaalne skoor	Juhtimisalane skoor
Aktia Bank Abp.	0,50	0,57	1,00
Arion banki hf.	0,50	0,71	0,67
Avanza Bank Holding AB	0,13	0,57	1,00
Bank of Åland Plc	0,63	0,71	0,83
Bigbank AS	0,00	0,29	0,50
Citadele banka AS	0,13	0,14	0,50
Danske Bank A/S	0,25	0,71	0,83
DNB Bank ASA	1,00	0,86	1,00
Evli Plc	0,50	0,71	1,00
Ikano Bank AB	0,13	0,29	0,83
Íslandsbanki hf.	0,25	0,29	0,50
Jyske Bank A/S	0,00	0,57	0,67
Landsbankinn hf.	0,00	0,00	0,00
LHV Pank AS	0,00	0,43	0,17
Luminor Pank AS	0,00	0,00	0,67
Nordea Bank Abp.	0,63	0,57	0,67
Nordnet AB	0,50	0,86	0,83
Nordax Bank (ex. Bank Norwegian)	0,00	0,14	1,00
Nykredit Bank A/S	1,00	0,71	1,00
OP Financial Group	1,00	0,86	0,50
Resurs Holding AB	0,00	0,29	1,00
Rietumu banka AS	0,00	0,57	0,67
Šiaulių bankas AB	0,25	0,43	0,83
Skandinaviska Enskilda Banken AB	0,75	0,71	1,00
SpareBank 1 SR Bank ASA	0,75	0,71	0,83
Storebrand Bank ASA	0,75	0,86	0,83
Svenska Handelsbanken AB	0,88	0,71	1,00
Swedbank AB	1,00	0,86	1,00
Sydbank A/S	0,13	0,14	0,83

Allikas: Autori koostatud

Valimisse kaasatud pangandusettevõtete keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse skoorid aastal 2019

Panga nimi	Keskkondlik skoor	Sotsiaalne skoor	Juhtimisalane skoor
Aktia Bank Abp.	0,75	0,71	1,00
Arion banki hf.	0,63	0,86	0,83
Avanza Bank Holding AB	0,25	0,57	1,00
Bank of Åland Plc	0,63	0,71	0,83
Bigbank AS	0,00	0,29	0,50
Citadele banka AS	0,13	0,14	0,50
Danske Bank A/S	1,00	0,71	0,83
DNB Bank ASA	1,00	0,71	1,00
Evli Plc	0,50	0,71	1,00
Ikano Bank AB	0,25	0,71	0,83
Íslandsbanki hf.	0,75	0,57	0,67
Jyske Bank A/S	0,00	0,43	0,67
Landsbankinn hf.	0,38	0,86	1,00
LHV Pank AS	0,25	0,57	0,33
Luminor Pank AS	0,00	0,14	0,67
Nordea Bank Abp.	0,63	0,57	0,67
Nordnet AB	0,50	0,86	1,00
Nordax Bank (ex. Bank Norwegian)	0,13	0,43	1,00
Nykredit Bank A/S	1,00	0,71	1,00
OP Financial Group	1,00	0,86	0,50
Resurs Holding AB	0,00	0,29	1,00
Rietumu banka AS	0,13	0,57	0,67
Šiaulių bankas AB	0,25	0,43	0,83
Skandinaviska Enskilda Banken AB	1,00	0,71	1,00
SpareBank 1 SR Bank ASA	0,63	0,71	0,83
Storebrand Bank ASA	0,88	1,00	0,83
Svenska Handelsbanken AB	0,88	0,71	1,00
Swedbank AB	1,00	0,86	1,00
Sydbank A/S	0,50	1,00	1,00

Allikas: Autori koostatud

Valimisse kaasatud pangandusettevõtete keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimisalase jätkusuutlikkuse skoorid aastal 2020

Panga nimi	Keskkondlik skoor	Sotsiaalne skoor	Juhtimisalane skoor
Aktia Bank Abp.	0,75	0,71	1,00
Arion banki hf.	0,63	0,86	0,83
Avanza Bank Holding AB	0,25	0,57	1,00
Bank of Åland Plc	0,63	0,71	1,00

Bigbank AS	0,00	0,29	0,67
Citadele banka AS	0,13	0,14	0,50
Danske Bank A/S	1,00	0,86	0,83
DNB Bank ASA	1,00	0,71	1,00
Evli Plc	0,50	0,71	1,00
Ikano Bank AB	0,50	0,43	1,00
Íslandsbanki hf.	0,75	1,00	0,67
Jyske Bank A/S	0,75	0,86	0,83
Landsbankinn hf.	0,38	0,57	0,67
LHV Pank AS	0,50	0,71	0,67
Luminor Pank AS	0,00	0,57	0,83
Nordea Bank Abp.	0,63	0,57	0,67
Nordnet AB	0,50	0,71	1,00
Nordax Bank (ex. Bank Norwegian)	0,25	0,29	1,00
Nykredit Bank A/S	1,00	0,71	1,00
OP Financial Group	1,00	0,86	0,50
Resurs Holding AB	0,13	0,43	1,00
Rietumu banka AS	0,13	0,57	0,67
Šiaulių bankas AB	0,63	0,57	0,83
Skandinaviska Enskilda Banken AB	1,00	0,71	1,00
SpareBank 1 SR Bank ASA	0,63	0,71	0,83
Storebrand Bank ASA	0,63	0,71	0,83
Svenska Handelsbanken AB	0,63	0,86	1,00
Swedbank AB	1,00	0,86	1,00
Sydbank A/S	0,50	0,86	1,00

Allikas: Autori koostatud

Valimisse kaasatud pangandusettevõtete keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimisealase

jätikusuutlikkuse skoorid aastal 2021

Panga nimi	Keskkondlik skoor	Sotsiaalne skoor	Juhtimisealane skoor
Aktia Bank Abp.	0,75	0,71	1,00
Arion banki hf.	0,75	0,86	1,00
Avanza Bank Holding AB	0,38	0,57	1,00
Bank of Åland Plc	0,88	0,71	1,00
Bigbank AS	0,00	0,43	0,67
Citadele banka AS	0,75	0,57	0,67
Danske Bank A/S	1,00	0,86	0,83
DNB Bank ASA	1,00	0,71	1,00
Evli Plc	0,50	0,71	1,00
Ikano Bank AB	0,75	0,29	1,00
Íslandsbanki hf.	0,75	0,86	0,83
Jyske Bank A/S	0,88	0,86	0,83
Landsbankinn hf.	0,63	0,86	1,00

LHV Pank AS	0,88	1,00	0,50
Luminor Pank AS	0,75	0,29	0,83
Nordea Bank Abp.	0,75	0,57	1,00
Nordnet AB	0,50	0,57	1,00
Nordax Bank (ex. Bank Norwegian)	0,50	0,71	1,00
Nykredit Bank A/S	1,00	0,71	1,00
OP Financial Group	1,00	0,86	0,67
Resurs Holding AB	0,50	0,43	1,00
Rietumu banka AS	0,13	0,57	0,67
Šiaulių bankas AB	0,75	0,71	0,83
Skandinaviska Enskilda Banken AB	1,00	0,71	1,00
SpareBank 1 SR Bank ASA	0,63	0,86	0,83
Storebrand Bank ASA	0,88	0,71	0,83
Svenska Handelsbanken AB	0,38	0,71	1,00
Swedbank AB	1,00	0,86	1,00
Sydbank A/S	0,75	0,86	1,00

Allikas: Autori koostatud

Valimisse kaasatud pangandusettevõtete keskkondliku, sotsiaalse ja juhtimiselase jätkusuutlikkuse skoorid aastal 2022

Panga nimi	Keskkondlik skoor	Sotsiaalne skoor	Juhtimiselane skoor
Aktia Bank Abp.	0,88	1,00	1,00
Arion banki hf.	0,88	1,00	1,00
Avanza Bank Holding AB	0,50	0,57	1,00
Bank of Åland Plc	0,88	0,71	1,00
Bigbank AS	0,00	0,43	0,67
Citadele banka AS	0,88	0,86	0,67
Danske Bank A/S	1,00	0,86	0,83
DNB Bank ASA	0,88	0,71	1,00
Evli Plc	0,50	0,71	1,00
Ikano Bank AB	0,75	0,57	1,00
Íslandsbanki hf.	0,75	0,86	0,83
Jyske Bank A/S	1,00	0,86	0,83
Landsbankinn hf.	0,75	0,86	1,00
LHV Pank AS	1,00	1,00	0,50
Luminor Pank AS	0,63	0,71	0,83
Nordea Bank Abp.	0,75	0,57	1,00
Nordnet AB	0,50	0,57	1,00
Nordax Bank (ex. Bank Norwegian)	0,13	0,43	0,67
Nykredit Bank A/S	1,00	0,71	1,00
OP Financial Group	1,00	0,86	0,67
Resurs Holding AB	0,50	0,43	1,00

Rietumu banka AS	0,00	0,57	0,67
Šiaulių bankas AB	1,00	0,71	0,83
Skandinaviska			
Enskilda Banken AB	1,00	0,71	1,00
SpareBank 1 SR Bank			
ASA	0,75	0,86	0,83
Storebrand Bank ASA	0,88	0,71	0,83
Svenska			
Handelsbanken AB	0,38	0,71	1,00
Swedbank AB	1,00	1,00	1,00
Sydbank A/S	0,75	0,57	1,00

Allikas: Autori koostatud

LISA D

Regressioonimudelite diagnostika

Korrelatsioonimaatriks

	E Skoor	S Skoor	G Skoor	NIM	ROE	ROA	Koguvara d log
Keskkondlik skoor	1	0,688	0,266	-0,379	-0,115	-0,316	0,554
Sotsiaalne skoor	0,688	1	0,183	-0,347	-0,096	-0,214	0,366
Juhtimisalane skoor	0,266	0,183	1	-0,294	0,350	0,011	0,280
NIM	-0,379	-0,347	-0,294	1	-0,068	0,518	-0,488
ROE	-0,115	-0,096	0,350	-0,068	1	0,593	-0,122
ROA	-0,316	-0,214	0,011	0,518	0,593	1	-0,519
Logaritmitud koguvarad	0,554	0,366	0,280	-0,488	-0,122	-0,519	1

Allikas: Autori koostatud

Multikollineaarsuste testid

Mudel				
ROA/ROE/NIM ja ESG seos	Keskkondlik skoor	Sotsiaalne skoor	Juhtimisalane skoor	Logaritmitud koguvarad
	2,943	2,143	1,178	1,554
ESG ja ROA/ROE/NIM seos	ROA	ROE	NIM	Logaritmitud koguvarad
	1,900	1,462	1,363	1,420

Allikas: Autori koostatud

Kolmogorov-Smirnov'i test

ROA	ROE	NIM	Keskkond	Sotsiaalne	Juhtimisalane
D = 0,154	D = 0,105	D = 0,111	D = 0,099	D = 0,090	D = 0,102
p = 0,002	p = 0,084	p = 0,056	p = 0,116	p = 0,187	p = 0,101

Allikas: Autori koostatud

Breusch-Pagan'i test

ROA	ROE	NIM	Keskkond	Sotsiaalne	Juhtimisalane
BP = 13,572	BP = 16,018	BP = 4,069	BP = 9,958	BP = 15,308	BP = 10,277
df = 8	df = 8	df = 8	df = 8	df = 8	df = 8
p-väärtus = 0,094	p-väärtus = 0,052	p-väärtus = 0,851	p-väärtus = 0,268	p-väärtus = 0,053	p-väärtus = 0,246

Allikas: Autori koostatud

Standardiseerimata jääkliikmete test

ROA	ROE	NIM	Keskkond	Sotsiaalne	Juhtimisalane
min = -2,102	min = -2,335	min = -1,835	min = -2,923	min = -2,956	min = -4,229
max = 8,409	max = 4,038	max = 4,124	max = 1,926	max = 2,053	max = 1,592

Allikas: Autori koostatud

Summary

THE RELATIONSHIP BETWEEN THE SUSTAINABLE ACTIVITY AND ECONOMIC PERFORMANCE OF NORDIC AND BALTIC BANKS

Kevin Tõntson

The focus of the bachelor's thesis is „The relationship between the sustainable activity and economic performance of Nordic and Baltic banks“. In today's business environment, sustainability has become crucial within the ESG principles context, through which banks report activities tied to environmental, social, and governance sustainability via the GRI framework.

The thesis aims to explore how sustainability dimensions relate to the economic performance of banks and vice versa. Three research questions were formulated: firstly, to investigate the relationship between sustainability dimensions and banks' economic performance; secondly, to determine the extent to which these dimensions are associated with economic performance; and thirdly, to examine how a bank's economic performance is linked to sustainability dimensions. A quantitative study was conducted using content and regression analysis, including a sample of 29 banks from the Nordic and Baltic region.

Results indicated significant growth in the environmental dimension, with a reporting increase of 79.6%, largely driven by regulatory pressures from SFDR and CSRD regulations. However, this dimension showed a bidirectional negative relationship with return on equity, potentially due to higher initial costs and lower economic results from green investments. Additionally, the net interest margin demonstrated a unidirectional negative relationship with the environmental dimension, suggesting that during the studied period, business strategies did not prioritize environmental investments to enhance economic success.

The social dimension grew by 38.3% and displayed a bidirectional negative relationship with net interest margin, indicating that investments in employee welfare and community support might not correlate with short-term economic performance.

The governance dimension saw the slowest growth, but it started from the highest baseline at the beginning of the study period and remained at the highest level throughout. Positive relationships exist between both assets and equity return and the governance dimension, with the relationship to return on equity being bidirectional. This shows that strong governance practices can give banks a competitive advantage and thereby improve their economic performance.

The findings are consistent with the theoretical chapter, such as Gompers et al. (2003) and Velte (2017), which indicate that governance sustainability is positively related to

economic outcomes. The results also align with the study by Menicucci & Paolucci (2022), which noted a negative relationship of the social dimension with economic success. Although the level of negative association is low, the presence of a negative relationship between the environmental dimension and economic success is noted in the study by Friede et al. (2015).

The author recommends to conduct a similar study over a longer period and with a broader sample to assess a longer-term relationship between sustainability dimensions and economic performance and the realization of potential benefits from initial costs. Expanding the sample to include all European Union banks could also evaluate the development of EU legislation with the development of sustainability dimensions. Additionally, it is important to legislatively support the growth of sustainability and the ongoing standardization of its reporting, to make its dissemination more comprehensible to stakeholders.

Lihtlitsents lõputöö reprodutseerimiseks ja üldsusele kättesaadavaks tegemiseks

Mina, Kevin Tõntson,

annan Tartu Ülikoolile tasuta loa (lihtlitsentsi) minu loodud teose, „Põhja- ja Baltimaade pankade jätkusuutliku tegevuse seos nende majandusliku edukusega“,

mille juhendaja on kaasprofessor Kertu Lääts,

reprodutseerimiseks eesmärgiga seda säilitada, sealhulgas lisada digitaalarhiivi DSpace kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

Annan Tartu Ülikoolile loa teha punktis 1 nimetatud teos üldsusele kättesaadavaks Tartu Ülikooli veebikeskkonna, sealhulgas digitaalarhiivi DSpace kaudu Creative Commons'i litsentsiga CC BY NC ND 3.0, mis lubab autorile viidates teost reprodutseerida, levitada ja üldsusele suunata ning keelab luua tuletatud teost ja kasutada teost ärieesmärgil, kuni autoriõiguse kehtivuse lõppemiseni.

Olen teadlik, et punktides 1 ja 2 nimetatud õigused jäävad alles ka autorile.

Kinnitan, et lihtlitsentsi andmisega ei riku ma teiste isikute intellektuaalomandi ega isikuandmete kaitse õigusaktidest tulenevaid õigusi.

Kevin Tõntson
09.05.2024